

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN '93

Pensionsskyddscentralen

- samlad kunskap om arbetspensionerna

Pensionsskyddscentralen är lagstadgat centralorgan för pensionsanstalterna som svarar för verkställandet av arbetspensionsskyddet. Till centralens uppgifter hör bland annat att upprätthålla register över försäkrade och pensionstagare, att utreda de pensionskostnader för vilka systemet svarar gemensamt, att ge anvisningar och rekommendationer till pensionsanstalterna och att verka som kontaktorgan i internationella socialförsäkringsärenden.

Pensionsskyddscentralen deltar i utvecklingen av arbetspensionsskyddet genom att medverka i arbetsgrupper, ge utlåtanden och göra framställningar. Pensionsskyddscentralens statistik, undersökningar, kalkyler och juridiska beredningsarbete stöder planeringen och beslutsfattandet.

Service till de försäkrade är pensionsutdraget, pensionsrådgivningen, förmedlingen av pensionsansökningar, övervakningen av försäkringsskyldigheten och information om pensionsförsäkringen och pensionsskyddets utveckling.

Under verksamhetsåret beviljade Pensionsskyddscentralen ännu kreditförsäkring för pensionslån. Uppgiften överfördes till Försäkringsaktiebolaget Garantia.

Till Pensionsskyddscentralens förvaltningsorgan, representantskapet och styrelsen, utnämns utöver sakkunniga även representanter för arbetsmarknads- och företagarorganisationer. Pensionsskyddscentralens kostnader täcks med de kostnadsandelar som uppbärs av pensionsanstalterna.

Nyckeltal

Pensionsskyddscentralens ordinarie verksamhet

	1991	1992	1993	Förändring %
Pensionsanstalternas kostnadsandelar, Mmk	118,1	123,8	122,6	- 1
Förvaltningskostnader, Mmk	111,2	108,6	106,4	- 2
Löner, arvoden och lönebikostnader, Mmk	59,7	58,3	59,5	+ 2
ADB-kostnader, Mmk	22,9	22,3	20,6	- 8
Personal 31.12*)	382	379	340*)	- 10

*) I antalet 1993 ingår inte de personer som flyttade till Försäkringsaktiebolaget Garantia

Pensionsskyddscentralens årsberättelse 1993

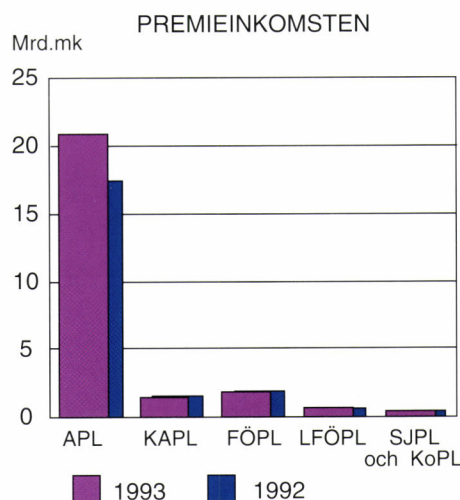
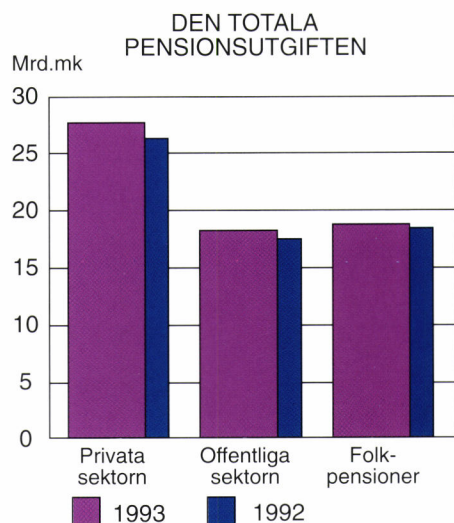
Innehåll

Arbetspensionsskyddet 1993	2
Styrelsens berättelse om Pensionsskyddscentralens verksamhet 1993	4
Resultaträkning för den ordinarie verksamheten	6
Kreditförsäkringens resultaträkning	7
Balansräkning	8
Bokslutsbilagor	10
Revisionsberättelse	13
Arbetspensionsskyddet utvecklas	14
Arbetspensionsskyddet verkställs	16
Kreditförsäkring	18
Internationell verksamhet	20
Pensionsanstalterna	22
De försäkrade	24
Interna tjänster och personal	26
Statistik	28
Förvaltningsorgan	30
Pensionsnämndens verksamhetsberättelse	34
Pensionsnämndens medlemmar	35
Pensionsskyddscentralens publikationer	36
Pensionsskyddscentralens register	37
Arbetspensionslagarna 1993	38
Lön och index i pensionsskyddet, artikel	39
Organisation	40

Förkortningar

APL	Lag om pension för arbetstagare
KAPL	Lag om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden
KoPL	Lag om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande
LFöPL	Lag om pension för lantbruksföretagare
FöPL	Lag om pension för företagare
SjPL	Lag om sjömanspensioner
KTAPL	Lag om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare
StPL	Lag om statens pensioner
KyPL	Pensionslag för evangelisk-lutherska kyrkan
AvPL	Lag om avträdelsepension
FB	Finlands Banks pensionsstadga
PSC	Pensionsskyddscentralen
FPA	Fokpensionsanstalten

Arbetspensionsskyddet 1993

Antalet arbetspensioner inom den privata sektorn var vid slutet av året 996 000. Den sammanlagda arbetspensionsutgiften var 27,8 miljarder mark. Jämfört med året innan ökade utgiften med 1,4 miljarder mark, vilket innebär en realökning på 3,2 procent. För ett år sedan var motsvarande siffror 2,5 miljarder och 7 procent. Att ökningen har minskat beror till stora delar på att indexjusteringen slopades 1993.

Inom den offentliga sektorn utbetalades 18,5 miljarder mark i arbetspensioner. I arbetspensioner från den privata och offentliga sektorn utbetalades sammanlagt 46,3 miljarder mark. Tillsammans med folkpensionerna och övriga lagstadgade pensioner stiger pensionernas sammanlagda belopp till 68,8 miljarder mark.

Den privata sektorns premieinkomst var 25,2 miljarder mark. Centralkassan för arbetslöshetskassorna betalade 2,1 miljarder mark för pensionernas arbetslöshetstillägg. Ansvarsskulden, dvs. kapitalet i fonderna uppgick vid årets slut till 149,3 miljarder mark.

Den ekonomiska krisen fortsatte för tredje året. Arbetslöshetssiffrorna har stigit på ett sätt som inte kunde förutspås. Samma branta kurva visar kostnaderna för arbetslösheten. Också för arbetspensionsförsäkring har arbetslösheten betytt både direkta och indirekta negativa följder, av vilka en del kanaliseras till krav på nedskärningar i arbetspensionsutgifterna. Därför har den offentliga diskussionen om pensionernas finansiering varit livligare än någonsin tidigare och tidvis mycket skarp.

Under krisåren har det också genomförts en del ändringar i pensionsskyddet. De viktigaste är att arbetstagarnas andel av försäkringsavgiften blev permanent, att de offentliga pensionerna ändrades så att de nu är på samma nivå som den privata sektorns och åtgärderna som vidtagits för att höja den genomsnittliga pensioneringsåldern. Ändringarna var resultatet av ett beredningsarbete som inleddes före recessionen och som pågick under flera år.

De genomförda ändringarnas djupgående betydelse har knappt fått någon uppmärksamhet. Att de offentliga pensionerna nu är på samma nivå som den privata sektorns betyder förutom framtida inbesparingar också ökad jämställdhet. Det har tidvis varit svårt att motivera för de privatanställ-

da löntagarna varför stats- och kommunanställda har ett bättre pensionskydd.

En mycket betydelsefull och genomgripande reform var ändringen av finansieringen av arbetspensionerna. När löntagarna genom en egenavgift bekostar en del av sitt arbetspensionskydd, minskar arbetsgivarens andel. I framtiden kommer arbetsgivarens andel att minska stegvis till två tredjedelar av arbetspensionspremien.

I EES-förhandlingarna kom man på våren fram till ett positivt beslut om att arbetspensionsförsäkring inte omfattas EG:s livförsäkringsdirektiv och fri konkurrens, utan skall räknas till socialförsäkring. Avgörandet förutsatte att arbetspensionsbolagens icke förbundna försäkring och lagstadgade försäkring tydligt skiljs från varandra. I fortsättningen kan utländska försäkringsbolag med tillstånd från social- och hälsovårdsministeriet etablera sig i Finland och idka arbetspensionsförsäkring på samma villkor som de inhemska arbetspensionsförsäkrarna.

Med rabatterade arbetspensionspremier 1991 - 1994 har man hjälpt näringslivet och stött landets konkurrenskraft. Trycket att höja premien 1994 flyttades ett år framåt med hjälp av tre åtgärder. APL-index justerades inte i början av 1994. Fonderingen av familjepensioner upphörde och en del av fonden används till 1994 års pensioner. Dessutom genomfördes en ansvarsbrist på två procentenheter som enligt planerna skall täckas före utgången av 1997.

Det är inte längre möjligt att vidta motsvarande åtgärder. Å andra sidan ter sig en fem procentenhets höjning av försäkringspremien 1995 omöjlig. I praktiken betyder det att det från tidigare år ackumulerade höjningstrycket måste fördelas över en länge tidsperiod, kanske över 90-talets senare del. Det kräver åter en gång att avtalsparterna finner en gemensam lösning.

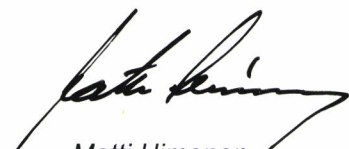
I oktober grundades Försäkringsaktiebolaget Garantia som kommer att överta Pensionsskyddscentralens kreditförsäkringsverksamhet. Överlåtelsen av försäkringsbeståndet har redan godkänts av bägge inrättningsorgan, och väntar nu på social- och hälsovårdsministeriets slutliga godkännande. Det finns inga skäl att anta att det finns något hinder för beslutet.

Kreditförsäkringens förluster från tiden före 1994 är 1,2 miljarder mark. Enligt den giltiga lagen skall förlusterna täckas med premier som uppbärs fram till slutet av 1995. Det kommer antagligen att bli nödvändigt att ändra lagen och förlänga betalningstiden.

De svåra tiderna berör också Pensionsskyddscentralens vardag. En krympande arbetsstyrka har fått sköta den ökande arbetsmängden. För närvarande skall en omfattande registerreform genomföras, ett arbete som skulle ha krävt mer resurser. Samtidigt har det gjorts flera lagändringar som med stort besvär förts in i de föråldrade registren. Det har inte funnits några alternativ eftersom verksamheten måste hållas i gång även under utvecklingsarbetet.

Under året har hela personalen på ett berömvärt sätt deltagit i förvaltningskostnadernas spartalko och vi har åstadkommit goda resultat. Trots den åtstramade ekonomin har vi inte behövt pruta på någonting väsentligt och vi har också besparats från de tyngsta besluten. Det gläder oss också att vi på många sätt har fått uppleva att vårt arbete för löntagarnas och företagarnas pensionsskydd uppskattas.

Jag vill framföra mitt tack till alla inrättningar som Pensionsskyddscentralen samarbetar med och till Pensionsskyddscentralens förvaltningsorgan för gott samarbete och visat förtroende. Jag vill också rikta ett tack till mina medarbetare för flexibilitet och effektivt arbete.

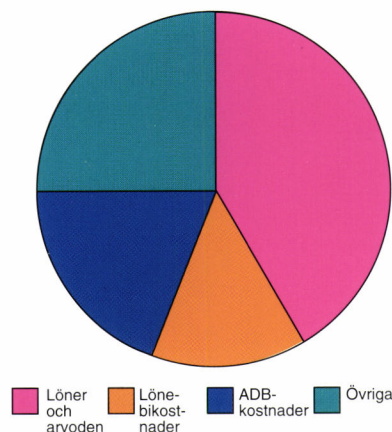

Matti Uimonen
Verkställande direktör

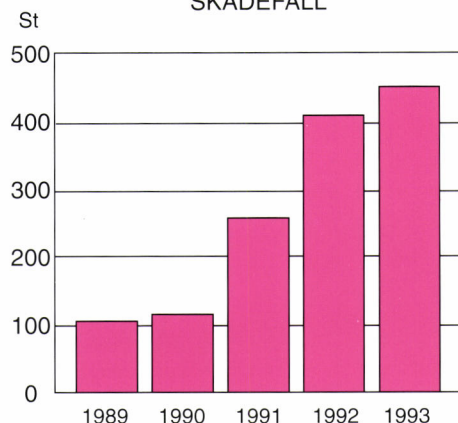

Styrelsens berättelse om Pensionsskyddscentralens verksamhet 1993

PENSIONSSKYDDSCENTRALENS FÖRVALTNINGSKOSTNADER

KREDITFÖRSÄKRINGENS SKADEFALL

Året 1993 var det mellersta året i Pensionsskyddscentralens styrelsens treåriga verksamhetsperiod. Avdelningschef Jorma Perälä vid social- och hälsovårdsministeriet var styrelsens ordförande under hela året med stöd av ministeriets kortvariga förordnanden. Styrelsen sammanträdde 21 gånger under verksamhetsåret. Verkställande direktör Kari Puro utnämndes till styrelsens ordförande från början av 1994.

Den ekonomiska krisen djupnade ytterligare under verksamhetsåret, men var mätt med förändringen i totalproduktionen betydligt långsammare än under de två föregående åren. Mot slutet av verksamhetsåret syntes redan tecken på en uppgång i produktionen. Allt som allt sjönk ändå bruttonationalprodukten med 2,6 procent i jämförelse med året innan. Antalet sysselsatta minskade med 6 procent och lönesumman sjönk nominellt med 7 procent, dvs. mer än under de två föregående krisåren sammanlagt.

Den utdragna krisen har ökat socialutgifternas andel av bruttonationalprodukten till rekordhöga 38 procent. En delorsak till ökningen är att de övriga socialutgifterna, särskilt utgifterna för arbetslöshetsskyddet har vuxit snabbare än pensionerna. Det har haft som följd att också möjligheterna att finansiera pensionsskyddet har varit föremål för kritisk diskussion. Den sänkta nominella räntan som i sig är positiv för samhällsekonomin betyder höjningar för arbetspensionspremiens del.

Huvudteman för styrelsens verksamhet under det gångna året var tillämpningsansviningarna för de lagändringar som trädde i kraft 1994 och den internationella verksamheten, särskilt bestämmelserna om utsända arbetstagare, samt omorganiseringen av kreditförsäkringen.

Kreditförsäkring idkades med stöd av de undantagslagar som gavs 1992. Principbesluten som hade utarbetats 1992 genomfördes, dvs. att Pensionsskyddscentralens försäkringsbestånd överfördes till nygrundade Försäkringsaktiebolaget Garantia som utslutande ägnar sig åt kreditförsäkring och som Pensionsskyddscentralen är delägare i.

Försäkringsaktiebolaget Garantia fick i augusti koncession av statsrådet för att idka kreditförsäkringsrörelse och bolaget grundades i oktober 1993.

Överlåtelsen av försäkringsbeståndet godkändes av Pensionsskyddscentralens representantskap och Försäkringsaktiebolaget Garantias bolagsstämma i december 1993. En lag som möjliggjorde överlåtelsen trädde i kraft 1.1.1994. Den övervakande myndighetens retroaktiva godkännande av överlåtelsen av beståndet väntas i mars-april 1994.

Enligt lagen garanterar Pensionsskyddscentralen ett överskadeskydd fram till slutet av år 2005 för det försäkringsbestånd som överflyttas till Försäkringsaktiebolaget Garantia. Överskadeskyddet finansieras med ett tillägg till arbetspensionspremien som uppbärs av arbetsgivarna.

När den obligatoriska kreditförsäkringen för pensionsstiftelserna och pensionskassorna avskaffades i samband med ändringen måste övervakningen av täckningen ordnas på ett annat sätt. Pensionsskyddscentralen har föreslagit för ministeriet att övervak-

ningen av täckningen överförs till social- och hälsovårdsministeriet.

Pensionsskyddscentralens egentliga verksamhet

Pensionsskyddscentralens egentliga verksamhet består av olika uppdrag och tjänster inom arbetspensionsförsäkringen. Till dem hör utveckling av arbetspensionsförsäkringen, forskning, statistikföring, information, övervakningsuppgifter som säkerställer de försäkrades pensionskydd och underhåll och utveckling av arbetspensionsförsäkringens centrala register.

Pensionsskyddscentralens förvaltningskostnader var sammanlagt 106,4 miljoner mark. Minskningen från året innan var 2,0 procent. Lönerna och lönebikostnaderna var 59,5 mark och ADB-kostnaderna var 20,6 miljoner mark.

På anläggningstillgångarna gjordes maximiavskrivningar enligt näringskattelagen för 4,7 miljoner mark.

Utgifterna för den egentliga verksamheten täcktes i huvudsak med kostnadsandelar som uppbärs av pensionsanstalterna. Dessa uppgick under verksamhetsåret till 122,6 miljoner mark. Minskningen jämfört med året innan var 1,2 miljoner mark.

Under verksamhetsåret ändrades bokföringen av de försäkringspremier som Pensionsskyddscentralen betalar för arbetsgivare som försummat sin försäkringskyldighet. Posterna fordringar hos arbetsgivarna och motsvarande kreditförlustreserv i balansräkningen upplöstes.

Kreditförsäkringsverksamheten

År 1993 var kreditförsäkringens premieinkomst 252,0 miljoner mark, varav återförsäkrarnas andel var 37,3 miljoner mark.

Utbetalda ersättningar minus återbetalda var utan förändring i ersättningsansvaret 531,4 miljoner mark. Av detta belopp utgjorde återförsäkrarnas andel 34,5 miljoner mark.

Driftsbidraget enligt resultaträkningen var 849,8 miljoner mark förlustbringande.

Under räkenskapsperioden betalade

pensionsanstalterna 399,1 miljoner mark för täckandet av förlusterna 1992 och 1993. Räkenskapsperiodens resultat visar därför efter avskrivningar och skatter en förlust på 450,9 miljoner mark. Balansräkningen för 1992-1993 visar en sammanlagd förlust på 1 215,8 miljoner mark som skall täckas med en tilläggspremie som kommer att uppbäras av arbetsgivarna i anslutning till arbetspensionspremien.

Bokföringen av kreditförlusterna för försäkringspremiefordringar har från 1992 ändrats så att alla före 1.11.1993 debiterade och förfallna försäkringspremier som vid tidpunkten för bokslutet var obetalda har bokförts som förluster. Förfarandet följer officiella bestämmelser om försiktig bokföring av fordringar och överensstämmer med den nya näringskattelagen.

Beräkningsgrunderna för ansvarsskulden har inte ändrats sedan 1992 års bokslut.

Personal

Det genomsnittliga antalet anställda på Pensionsskyddscentralen 1993 var 360 personer. I slutet av året var antalet anställda 340. Motsvarande siffra året innan var 379. I siffrorna ingår anställda som var på föräldraledighet eller långvarig sjukledighet vid årsskiftet. 22 personer övergick i Försäkringsaktiebolaget Garantias tjänst. Antalet närvarande vid årets slut var 328.

I löner och arvoden till representantskapet, styrelsen och verkställande direktören utbetalades 1 090 762 mark. Övriga löner och arvoden var sammanlagt 56 324 029 mark.

Resultaträkning - ordinarie verksamhet, 1 000 mk

	1.1. - 31.12.1993	1.1. - 31.12.1992
Intäkter av verksamheten		
Kostnadsandelar från pensionsanstalterna	122.633	123.825
Pensionsanordningskostnader enligt 15 § APL	- 36.509	- 1.233
	<u>86.124</u>	<u>122.602</u>
Förvaltningskostnader		
Löner och arvoden	- 44.300	- 44.749
Lönebikostnader	- 15.228	- 13.597
Övriga förvaltningskostnader	- 46.895	- 50.233
	<u>- 106.423</u>	<u>- 108.579</u>
Avskrivningar på anläggningstillgångar	- 4.689	- 5.695
Övriga intäkter och kostnader		
Hysesintäkter	9.153	10.126
Ränteintäkter	3.798	3.805
Pensionsnämnden	- 8.693	- 7.834
	<u>4.258</u>	<u>6.097</u>
Räntekostnader	- 2.770	- 2.925
Förändringar i reserveringarna		
Kreditförlustreserv	23.500	- 11.500
	<u>23.500</u>	<u>- 11.500</u>
Räkenskapsperiodens resultat	<u>0</u>	<u>0</u>

Kreditförsäkringens resultaträkning, 1 000 mk

	1.1. - 31.12.1993		1.1. - 31.12.1992	
Premieinkomst		252.026		253.569
Kreditförluster på premiefordringar		- 27.480		- 22.088
Placeringsverksamhet				
Intäkter	45.092		51.996	
Kostnader	- 20.465	24.627	- 33.966	18.030
Förändring i premieansvar		7.183		- 344.552
Intäkter från försäkringsrörelse		256.356		- 95.041
Ersättningskostnader				
Utbetalda ersättningar	- 531.383		- 582.241	
Förändring i ersättningsansvar	- 554.343	- 1.085.726	- 129.057	- 711.298
Försäkringsrörelsens täckningsbidrag		- 829.370		- 806.339
Återförsäkrarnas andel av				
Premieinkomsten	- 37.287		- 72.758	
Förändringen i premieansvaret	- 34.477		- 7.602	
Utbetalda ersättningar	34.487		125.115	
Förändringen i ersättningsansvaret	29.790	- 7.487	706	45.461
Egen andel av försäkringsrörelsens täckningsbidrag		- 836.857		- 760.878
Rörelsekostnader				
Löner och arvoden	- 6.029		- 7.271	
Lönebikostnader	- 2.092		- 2.194	
Övriga rörelsekostnader	- 4.845	- 12.966	- 2.605	- 12.070
Driftsbidrag		- 849.823		- 772.948
Avskrivningar på anläggningstillgångar		- 449		- 473
Rörelseunderskott		- 850.272		- 773.421
Övriga intäkter				
Kostnadsandelar från pensionsanstalterna		399.145		-
Förändringar i reserveringar				
Kreditförlustreserv		-		10.665
Direkta skatter		181		- 2.134
Räkenskapsperiodens underskott		- 450.946		- 764.890

Balansräkning, 1 000 mk

Aktiva

	31.12.1993	31.12.1992
Finansieringstillgångar		
Kassa och banktillgodohavanden	1.910	6.685
Kortfristiga placeringar	184.431	39.701
Av återförsäkringsrörelsen föranledda fordringar		
Premieansvar	1.902	36.379
Ersättningsansvar	33.427	3.638
Övriga fordringar	3.385	660
	<u>38.714</u>	<u>40.667</u>
Gottgörelsefordringar	-	29.277
Transitoriska fordringar		
Premier	10.485	18.328
Räntor	4.201	18.962
Kostnadsandelar ordinarie verksamhet	4.846	-
Kostnadsandelar kreditförsäkring		
Fordran hos Centralkassan för arbetslöshetskassorna	49.800	-
Skuld till pensionsanstalterna	- 49.800	-
Övriga transitoriska fordringar	8.169	4.580
	<u>27.701</u>	<u>41.870</u>
Övriga finansieringstillgångar	18	24
	<u>252.774</u>	<u>158.234</u>
Placeringstillgångar		
Skuldebrevsfordringar	10.419	21.676
Masskuldebrevslån	30.805	151.158
Aktier	-	5.555
Aktier i fastighetsbolag	8.310	28.900
Övriga placeringstillgångar		
Placeringscertifikat	13.000	-
	<u>62.534</u>	<u>207.289</u>
Anläggningstillgångar		
Aktier och andelar	118.705	314
Aktier i fastighetsbolag	3.714	3.714
Fastigheter	25.978	27.117
Inventarier	9.331	10.887
Övriga anläggningstillgångar	444	444
	<u>158.172</u>	<u>42.476</u>
	<u>473.480</u>	<u>407.999</u>

Passiva

31.12.1993

31.12.1992

Främmande kapital

Skulder av återförsäkringsrörelse

Återförsäkringspremier	1.663		-	
Övriga skulder	-	1.663	3.855	3.855

Transitoriska skulder

Premieförskott	3		241	
Förskott på kostnadsandelar	-		1.348	
Övriga transitoriska skulder	26.683	26.686	24.406	25.995

Övriga skulder

Kortfristiga lån	150.000		150.235	
Utjämningsandelar för pensionskostnader	661		1.280	
Övriga skulder	-	150.661	4.879	156.394

Försäkringsteknisk ansvarsskuld

Premieansvar	447.842		455.024	
Ersättningsansvar	1.062.464	1.510.306	508.121	963.145
		1.689.316		1.149.389

Reserveringar

Kreditförlustreserv		-		23.500
---------------------	--	---	--	--------

Kreditförsäkringsverksamhetens resultat

Föregående räkenskapsperiods underskott	- 764.890			-
Räkenskapsperiodens underskott	- 450.946	- 1.215.836		- 764.890

473.480

407.999

Bokslutsbilagor, 1 000 mk

Specifikation av placeringsverksamheten

	1993	1992
Intäkter		
Räntor	30.216	44.695
Dividender	194	217
Intäkter av aktier i fastighetsbolag	2.030	654
Försäljningsvinster	12.651	6.429
Övriga intäkter	<u>1</u>	<u>1</u>
	45.092	51.996
Kostnader		
Räntor	16.332	12.627
Kostnader för aktier i fastighetsbolag	453	237
Försäljningsförluster	540	409
Värdeminskningar	3.071	20.613
Övriga kostnader	<u>69</u>	<u>80</u>
	20.465	33.966
Nettointäkt	<u>24.627</u>	<u>18.030</u>

Återförsäkrarnas andel av premieinkomsten

	1993	1992
Inhemsk		
Premier	37.287	72.758
Arvoden	<u>-</u>	<u>-</u>
Sammanlagt	<u>37.287</u>	<u>72.758</u>

Specifikation av aktier och andelar i anläggningstillgångar

	Antal	Aktiernas andel %	Nominellt värde	Bokföringsvärde
Aktier och andelar				
Oy Tietokonepalvelu Ab	17	42,5	170	170
Försäkringsaktiebolaget Garantia	28.800	48	28.800	118.391

Aktiernas och fastigheternas beskattningsvärden

	1993		1992	
	Bokföringsvärde	Beskattningsvärde	Bokföringsvärde	Beskattningsvärde
Investeringstillgångar				
Aktier	-	-	5.555	7.240
Aktier i fastighetsbolag	8.310	8.873	28.900	21.385
Anläggningstillgångar				
Aktier och andelar	314	700	314	457
Aktier	118.391	-	-	-
Aktier i fastighetsbolag	3.714	3.129	3.714	2.821
Fastigheter	25.977	98.627	27.117	99.816

Ansvar

	1993	1992
Inteckningar	-	2000
Kreditförsäkringens samlade ansvar, Mrd.mk		
	1993	1992
Kreditförsäkringens samlade ansvar, Mrd.mk	32,5	37,1
Kreditförsäkringens samlade ansvar minus säkerhetarnas beräknade värde, Mrd.mk	12,4	15,4

Finansieringsanalys, 1 000 mk

	1993	1992
Tillförda medel		
Premieinkomst	224.546	231.481
Intäkter av ordinarie verksamhet	86.124	122.602
Nettointäkt av placeringsverksamhet	24.628	18.030
Kreditförsäkringens kostnadsandelar	399.145	-
Förändring i främmande kapital	- 7.234	97.345
	<u>727.209</u>	<u>469.458</u>
Använda medel		
Utbetalda ersättningar	531.383	582.241
Rörelsekostnader och förvaltningskostnader	119.388	120.648
Extraordinära intäkter och kostnader (netto)*	5.819	- 46.499
Förändring i finansieringstillgångarna	94.540	- 91.418
Förändring i investeringstillgångarna	- 144.755	- 100.015
Förändring i anläggningstillgångarna	120.834	4.501
	<u>727.209</u>	<u>469.458</u>

**) inkluderar återförsäkrarnas andelar,
räntekostnader och direkta skatter*

Helsingfors den 23 mars 1994

Kari Puro

Juhani Kolehmainen

Altti Aurela

Folke Bergström

Keijo Hyvönen

Kaija Kallinen

Lasse Laatunen

Pekka Merenheimo

Mauri Moren

Veli Saarenheimo

Timo Somer

Esa Swanljung

Markku Toropainen

Matti Uimonen
Verkställande direktör

Revisionsberättelse

Utsedda vid representantskapets ordinarie höstmöte den 14 december 1992 har vi granskat Pensionsskyddscentralens förvaltning och räkenskaper för år 1993 i den omfattning god revisorssed förutsätter. Beträffande granskningen meddelar vi representantskapet följande.

Övervakningsrevisionen

Undertecknad Folke Tegengren, av representantskapet utsedd till övervakningsrevisor, har svarat för den fortlöpande granskningen av bokföringen. Därvid har konstaterats att bokföringen följer god bokföringssed, att penningmedlen sköts med omsorg och att den interna kontrollen är ändamålsenligt ordnad. Lånehandlingarna är i ordning och placerings- och anläggningstillgångarnas värdepapper i förvar. Pensionsskyddscentralen har under räkenskapsåret sköts med vederbörlig omsorgsfullhet.

Bokslutet

Vi har tillsammans granskat bokslutet jämte grunder. Bokslutet, som omfattar den ordinarie verksamhetens och kreditförsäkringsverksamhetens resultaträkningar och balansräkningen, är uppgjort enligt god bokföringssed. Resultaträkningen för den ordinarie verksamheten visar nollresultat och resultaträkningen för kreditförsäkringsverksamheten visar en förlust på 450.945.692,04 mark. Balansräkningens sammanlagda underskott 1.215.835.629,22 mark täcks med de tilläggspremier som med stöd av 13 a § APL uppbärs av arbetsgivarna.

Förvaltningen

Vi har tagit del av representantskapets, styrelsens och direktionens för kreditförsäkringsverksamheten protokoll. Därtill har vi erhållit de uppgifter som vi funnit erforderliga.

Förslag

Vi tillstyrker att bokslutet fastställs.

Vi föreslår att styrelsens medlemmar och verkställande direktören samt direktionen för kreditförsäkringsverksamheten beviljas ansvarsfrihet för år 1993.

Helsingfors den 12 april 1994

Mikko Leppänen, GRM

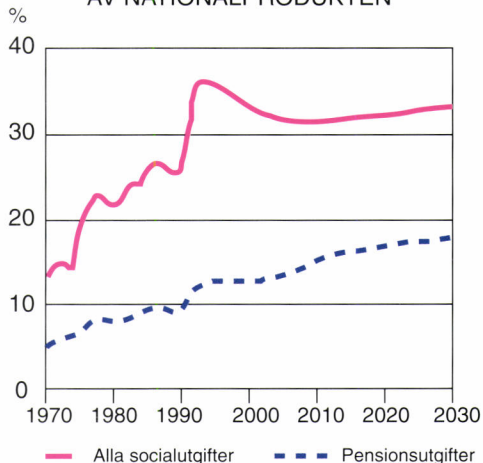
Mikko Paiho, GRM

Jaakko Pohtio, CGR

Folke Tegengren, CGR

Arbetspensionsskyddet utvecklas

SOCIALUTGIFTER OCH PENSIONSUTGIFTER I PROCENT AV NATIONALPRODUKTEN

Den av social- och hälsovårdsministeriet tillsatta socialutgiftskommittén offentliggjorde på våren ett mellanbetänkande med beräkningar över socialutgifternas utveckling fram till år 2030 och olika alternativa modeller för åtgärder som verkar minska på arbetspensionsutgiften. Kommittén sysselsatte Pensionsskyddscentralen på många olika sätt eftersom en stor del av kommitténs beräkningar och utredningar gjordes på Pensionsskyddscentralen. En stor hjälp i arbetet var de omfattande prognosmodeller som blev färdiga under verksamhetsåret.

I socialutgiftskommitténs modeller ingick en höjning av åldersgränsen för individuell förtidspension till 60 år, slopad arbetslöshetspension, en ändring av pensionstidens index till prisindex, en begränsning av den återstående tiden till 60 års åldern eller högst 30 år, en ändring av den pensionsgrundande lönen till arbetsförhållandets medellön, en sänkning av pensionens maximinivå till 50 procent av lönen och pensionsavhängig folkpensionsbasdel.

Beräkningarna bidrog till den livliga offentliga diskussionen om finansieringen, arbetspensionsfonderna och behovet av nedskärningar. Också Pensionsskyddscentralen deltog i diskussionen. I informationsverksamheten har Pensionsskyddscentralen betonat långsiktigt hållbara finansieringsplaner och pensionsutfästelsernas förpliktande karaktär. Samarbete och samförstånd mellan arbetsmarknadsorganisationerna är enligt Pensionsskyddscentralen den enda vägen både under goda och dåliga tider när det gäller att utveckla arbetspensionssystemet.

Hela pensionen från sista försäkraren

Enligt principen om den sista anstalten beviljas och betalas pensionen av den pensionsanstalt som senast skött den pensionssökandes arbetspensionsförsäkring. Principen har alltid gällt den privata sektorns pensioner, medan den offentliga sektorns pensionsanstalter har beviljat och betalat pensionerna var och en för sig.

En utvidgning av principen till hela förvärvspensionssystemet har redan länge varit under beredning. Under hösten fattades beslutet som kommer att vara av stor betydelse på många

olika sätt. Framförallt förbättras servicen för de som ansöker om pension. Enligt planerna skall ändringen genomföras 1997.

Genomförandet av principen om sista anstalt är en stor utmaning också för arbetspensionssystemets dataförvaltning. Man har redan kommit överens om riktlinjerna för den fortsatta utvecklingen av dataförvaltningen. Systemets gemensamma databanker och datatrafikservice kommer också i fortsättningen att koncentreras till Pensionsskyddscentralen. Tyngdpunkten läggs vid datatrafiken och realtidsförfrågningar som via Pensionsskyddscentralen automatiskt kopplas till rätt datakälla.

De ovannämnda principbesluten ingick i den strategi för hela arbetspensionssystemets dataförvaltning som blev färdig i september. I arbetet deltog också representanter för den offentliga sektorn. Arbetet fortsätter i en dataförvaltningsarbetsgrupp.

Andra projekt

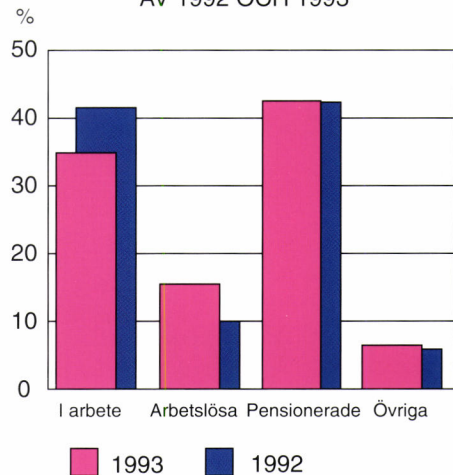
Pensionsskyddscentralen deltar aktivt i arbetet med att utveckla arbetspensionsskyddet genom att göra bakgrundsutredningar och beräkningar, juridiskt beredningsarbete och genom att erbjuda expert- och sekreterartjänster till de olika arbetsgrupperna.

I social- och hälsovårdsministeriet bereddes en reform av förfarandet vid sökande av ändring, bl.a. ett förslag som skall göra det möjligt att rätta ett beslut i samband med besvär. I justitieministeriet utreds möjligheten att flytta över offentliga sektorns pensionsbesvär från högsta förvaltningsdomstolen till försäkringsdomstolen.

De förslag som presenterades av kommittén för frontveteranernas minipensioner och förslagen beträffande ett enhetligare system för intjänande av pension under barnavårdstid kommer troligtvis att genomföras när det ekonomiska läget har förbättrats.

Pensionsskyddscentralen gav utlåtanden till social- och hälsovårdsministeriet bl.a. om bestämmelserna om hur pensionsstiftelserna och -kassorna skall täcka sina ansvar efter att den obligatoriska kreditförsäkringen avskaffades, samt om övervakningen av stiftelserna och kassorna och om förenhetligande av socialskyddslagstiftningens regionala tillämpnings-

58-ÅRINGAR I SLUTET AV 1992 OCH 1993

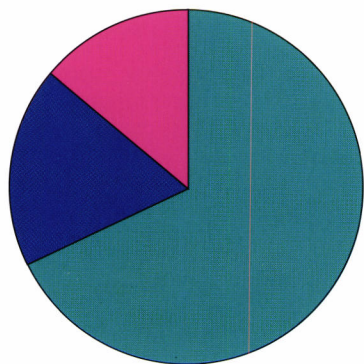

område. Till finansministeriet gav Pensionsskyddscentralen ett utlåtande om förslaget till statistiklag.

I februari lämnade Pensionsskyddscentralen ett lagändringsförslag till social- och hälsovårdsministeriet som gällde utnämningen av styrelseordförande för Pensionsskyddscentralen. Pensionsskyddscentralen gjorde också en framställning om ändring av FöPL och LFöPL till följd av företagsrestruktureringen och lagen om skuldsanering för privatpersoner.

Pensionsskyddscentralen var under verksamhetsåret representerad i olika arbetsgrupper som behandlade pensionsstiftelserna, socialutgifterna och förenklad pensionsförsäkring för lantbruksföretagare, i den internationella arbetsgruppen för social trygghet samt i delegationen för rehabiliteringsärenden och delegationen för forskning- och utvecklingsverksamhet inom social- och hälsovården.

SAMTLIGA
ARBETSPENSIONSTAGARE
31.12.1992
(1 037 000 personer)

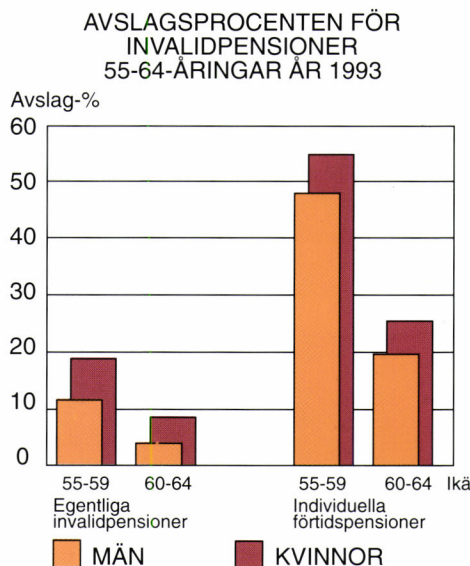
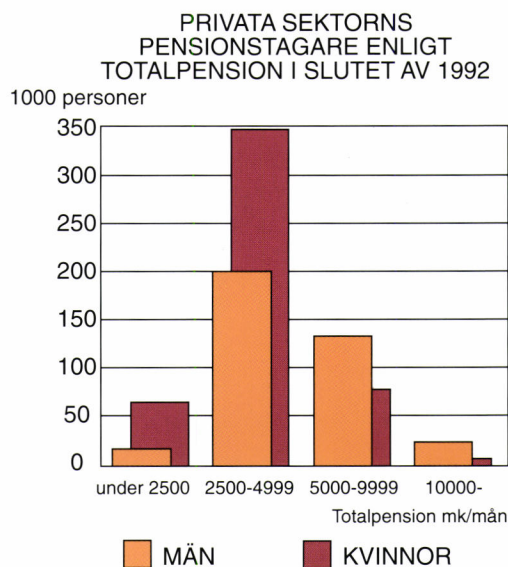
■ Pension endast från privata sektorn
■ Både från privata och offentliga sektorn
■ Pension endast från offentliga sektorn

En japansk Sanyo klocka från 1970-talet med s.k. flygfältstavla.

Arbetspensionsskyddet verkställs

Pensionsskyddscentralen följer med hur arbetspensionsförsäkring verkställs bl.a. med hjälp av statistik och undersökningar som visar hur arbetspensionsförsäkring utvecklas och om reformerna har den verkan som lagstiftaren avsett.

I slutet på 1980-talet stod man inför det faktum att den genomsnittliga pensioneringsåldern sjunkit till 58 år. En höjning av pensioneringsåldern ansågs vara nödvändig för att tygla pensionsutgiften inom den närmaste framtiden när de stora åldersklasserna når pensionsåldern. Pensionskommittén 90 gjorde upp riktlinjerna för en pensionsreform och genomförandet av reformen i början av 1994 avtalades i samband med de inkomstpolitiska uppgörelserna. Ändringarna sysselsatte Pensionsskyddscentralen under verksamhetsåret eftersom nya tillämpningsanvisningar skulle utfärdas och registreringsrutinerna justeras.

Reformen innebar att åldersgränsen för individuell förtidspension höjdes till 58 år. Åldersgränsen för deltidspension sänktes till 58 år, och för arbetstagare över 60 år som fortsätter förvärvsarbete infördes höjd intjäningsprocent. Dessutom skärptes villkoren för arbetslöshetspension med krav på arbetshistoria och 500 dagar arbetslöshetsdagpenning samt rätt till s.k. återstående tid. Arbetstagarens pensionsavgift blev permanent.

Pensioneringsbenägenheten undersöks

Tyngdpunkten för Pensionsskyddscentralens forskningsverksamhet låg under verksamhetsåret på uppföljning av pensioneringen och pensionssystemens utveckling. Dessutom var tidigrehabiliteringen och efterlevandefamiljen föremål för undersökningar. Registerutdragets läsbarhet och mottagande utreddes. Enligt de preliminära resultaten förstår de försäkrade sina registerutdrag ganska bra.

Efterlevandefamiljens livssituation har undersökts i en serie rapporter av vilka den sista, ett licentiatavhandling, publicerades i början av 1994. En undersökning om skillnaden mellan kvinnor och män i fråga om antalet avslag på invalidpensionsansökan publicerades i en rapport som gavs ut av en expertarbetsgrupp vid social- och hälsovårdsministeriet.

Pensionsskyddscentralens senaste forskningsprogram gäller åren 1993-

95. Pensioneringsbenägenheten är ett av de största problemen för närvarande och troligen också i framtiden. Fenomenet har hittills undersökts för olika pensionskommittéers räkning och i fortsättningen är det meningen att med hjälp av undersökningarna ge en helhetsbild av fenomenet.

Den internationella utvecklingen kräver att forskningen också beaktar utländska trygghets- och pensionssystem. De nordiska pensionssystemens utveckling behandlades i licentiatavhandlingen Pension Schemes in the Making. A Comparative Study of the Scandinavian Countries. Pensionssystemens framtidsutsikter behandlades i rapporten Pensionssystemen i Norden - totalreform eller stegvis förnyelse.

År 1991 publicerades en jämförande undersökning om förtidspensionärer och aktiva i samma ålder. De som då deltog i undersökningen fick svara på en ny enkät under verksamhetsåret. Undersökningen visade att de förvärvsaktiva fortfarande är i majoritet bland de som närmar sig 50, men att antalet pensionärer och arbetslösa ökar med åldern.

Det visade sig att de tillfrågades egen uppfattning om sitt hälsotillstånd var en stark indikator på hur den senare arbetshistorien utformade sig. De som kände sig friska hade fortsatt arbeta, trots att oron för den stora ungdomsarbetslösheten ökar.

Pensioneringsåldern har stigit

Pensioneringsåldern har i och med att de nya arbetslöshetspensionerna ökat stigit till omkring 60 år. Andelen mellan 55 och 64 år gamla pensionstagare av de försäkrade var densamma som tidigare, dvs. omkring 51 procent.

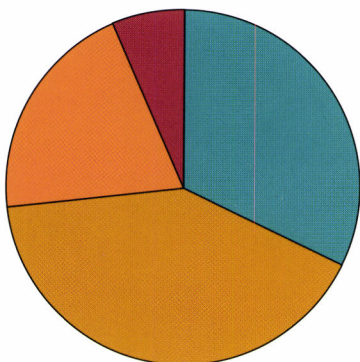
Pensionstagarnas pensionsprocent är fortfarande lägre än maximinivån. Den genomsnittliga pensionsprocenten för arbetstagare som pensionerats från arbete är 50 och för egenföretagare drygt 40 procent. Av löntagarna har cirka 15 procent nått maximinivån 60 procent. Det framgår av den statistik som togs fram för socialutgiftskommitténs arbete.

Statistiska rapporter och publikationer producerades i samma omfattning som tidigare. De traditionella statistiska rapporternas yttre förnyades.

Statistik och undersökningar presenterades bland annat på mässan Tieto 93 och andra evenemang som t.ex. pensionsforum och arbetspensionsdagen. I samarbete med Folkpensionanstalten inleddes ett projekt vars syfte är att producera statistik om pensionstagarna i varje kommun. Dessutom påbörjades en utredning av statistikbehoven i anslutning till EES.

Tidningen Työeläke som utkommer med fem nummer i året och den svenska upplagan Arbetspension som utkommer med två nummer i året är arbetspensionsförsäkringens branschtidning. Artiklarna behandlade undersökningar och utredningar, tillämpningen av arbetspensionslagarna, beredningen av ändringsförslag. Större utrymme än tidigare fick olika påverkars syn på aktuella frågor. Av de sistnämnda artiklarna var den mest omfattande Pensionsskyddscentralens f.d. styrelseordförandes och Pensions-Kansas VD Altti Aurelas artikel Arbetspensionen - intjänad genom arbete eller tjuvknep?

PRIVATA SEKTORN
-NYA PENSIONSTAGARES
INTJÄNADE PENSION 1990

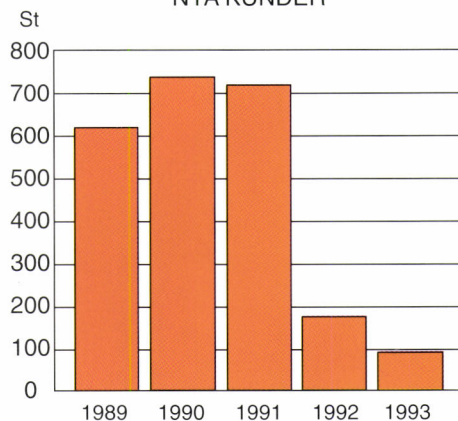
■ -29 % ■ 30-49 % ■ 50-59 % ■ 60 %

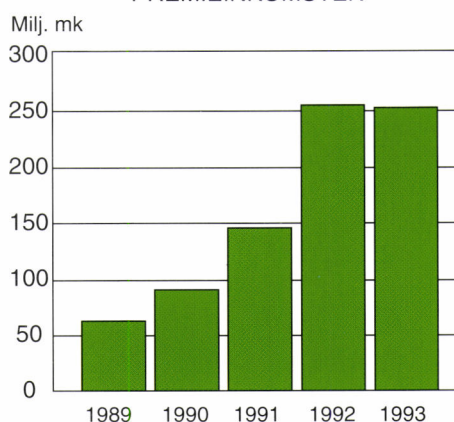
En tysk stämpelklocka av märket Isgus från Valmets skeppsdocka i Helsingfors. Klockan är tillverkad ca 1930-50.

Kreditförsäkringen

KREDITFÖRSÄKRINGENS
NYA KUNDER

PREMIEINKOMSTEN

För Pensionsskyddscentralens kreditförsäkring var verksamhetsåret likasom föregående år mycket tungt. De utbetalda ersättningarna var utan förändring i ersättningsansvaret 531 miljoner mark och premieinkomsten uppgick till 252 miljoner mark. Försäkringsrörelsens stokastiska resultat visade 850 miljoner i förlust.

Enligt ett principbeslut som fattades 1992 avvecklades Pensionsskyddscentralens kreditförsäkringsverksamhet under verksamhetsåret på så sätt att kreditförsäkringsbeståndet överfördes på ett särskilt försäkringsbolag med kreditförsäkring som enda verksamhet. Pensionsskyddscentralen är delägare i bolaget.

Försäkringsaktiebolaget Garantia fick koncession

Statsrådet beviljade försäkringsaktiebolaget Garantia koncession i augusti och bolaget grundades i oktober 1993. Pensionsskyddscentralens representantskap och Försäkringsaktiebolaget Garantias bolagsstämma beslutade om överföringen av Pensionsskyddscentralens försäkringsbestånd i december. En lag som möjliggjorde överföringen av försäkringsbeståndet trädde i kraft 1.1.1994.

Överföringen av försäkringsbeståndet betyder inte att Pensionsskyddscentralen befrias från kreditförsäkringens ekonomiska följder, utan försäkringsbeståndet som överförts till Försäkringsaktiebolaget Garantia tryggas fram till slutet av år 2005. Finansieringen av detta sker med ett extra tillägg till den arbetspensionspremie som upp bärs av arbetsgivarna.

I och med att den obligatoriska kreditförsäkringen för pensionsstiftelserna och pensionskassorna avskaffades krävdes ändringar både i lagen om pension för arbetstagare och lagen om pensionsstiftelser. Dessa pensionsanstalters pensionsutfästelser tryggas i fortsättningen enligt de nya bestämmelserna för täckande av pensionsansvar, och inte längre med Pensionsskyddscentralens kreditförsäkring.

Pensionsskyddscentralens kreditförsäkring

Pensionsskyddscentralen har idkat kreditförsäkring ända sedan centralen grundades för 32 år sedan. Kreditför-

säkringen var en av arbetspensionssystemets grundläggande principer, som gjorde det möjligt för arbetsgivarna att välja mellan att teckna försäkring för de anställda i ett pensionsförsäkringsbolag eller en pensionstiftelse eller pensionskassa.

För pensionsanstalterna var kreditförsäkringen en trygghet för att arbetspensionsmedel inte försvann i företagsverksamhetens risker. För företagen var kreditförsäkringen en flexibel form av garanti för pensionslånen som innebar att pensionsmedlen återbördades till företaget. Kreditförsäkringen hade ett dubbelt syfte. Företagen använde kreditförsäkring som säkerhet för lån från arbetspensionsanstalten. Genom kreditförsäkring tryggades också pensionsstiftelsernas och -kassornas hela pensionsansvar.

Kreditförsäkringens utjämningsansvar ökades planmässigt under 1970- och 1980-talen då Pensionsskyddscentralens kreditförsäkringsverksamhet var lönsam. Syftet med utjämningsansvaret var att trygga kreditförsäkringens solvens under år med stora ersättningsutbetalningar, men garderingen var inte tillräcklig.

Kreditförsäkringsverksamheten hamnade i början av 90-talet i stora svårigheter och på hösten 1991 började man undersöka förutsättningarna för fortsatt verksamhet. Vid utredningen av olika alternativ visade det sig vara problematiskt att kreditförsäkringen var obligatorisk för pensionsstiftelser. Något som var nödvändigt för att de små pensionsanstalterna skulle höra till arbetspensionssystemet.

Små och medelstora företag

Pensionsskyddscentralens kreditförsäkring hade i slutet av verksamhetsåret 4 225 kunder. De typiska kunderna är små och medelstora företag och deras fördelning över landet motsvarar ganska exakt företagets fördelning i hela landet. Alla branscher är representerade, men majoriteten består av företag inom handel och industri.

Antalet försäkringar minskade under verksamhetsåret med 1 238 och det sammanlagda antalet var vid årets slut 7 100. Beviljandet av nya försäkringar upphörde nästan helt och under hela året tillkom endast 98 nya kunder.

Ansvar 32 miljarder mark

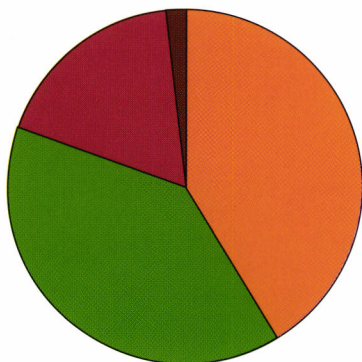
Den övervägande delen av kreditförsäkringens försäkringsbestånd var under verksamhetsåret säkerhet för lån som beviljats av pensionsanstalterna och för pensionsanstalternas ansvarsunderskott. Dessa kreditförsäkringar uppgick till sammanlagt 21 miljarder mark.

Kreditförsäkringarna som var säkerheter för pensionsstiftelsernas och kassornas realegendom uppgick till över 11 miljarder mark. Sammanlagt minskade kreditförsäkringens ansvar under verksamhetsåret från 37 miljarder mark till 32 miljarder mark.

Antalet ersättningsfall steg under verksamhetsåret till 453. Året innan var antalet 412. Nettoersättningsutgiften var sammanlagt 1 021 miljoner mark. Av de skador som betalades under räkenskapsåret kunde 121 miljoner mark återkrävas.

Direktionen för kreditförsäringen sammanträdde 18 gånger under sitt sista verksamhetsår.

DE OLIKA PENSIONSANSTALTERNAS
ANDEL AV KREDITFÖRSÄKRINGS-
BESTÅNDET

■ Pensionsstiftelser
■ Försäkringsbolag
■ Pensionskassor
■ Övriga

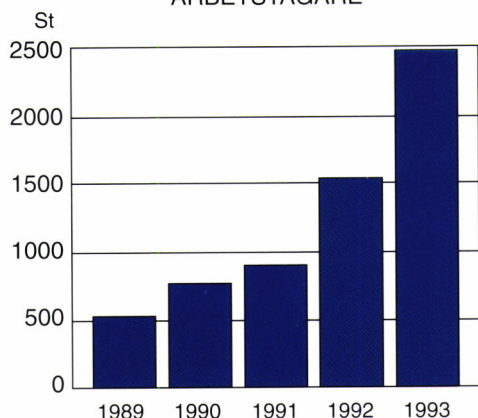

Ett pålitligt ur av märket Smiths från 1950-talet. Den välgjorda klockan har också använts på båtar.

Internationell verksamhet

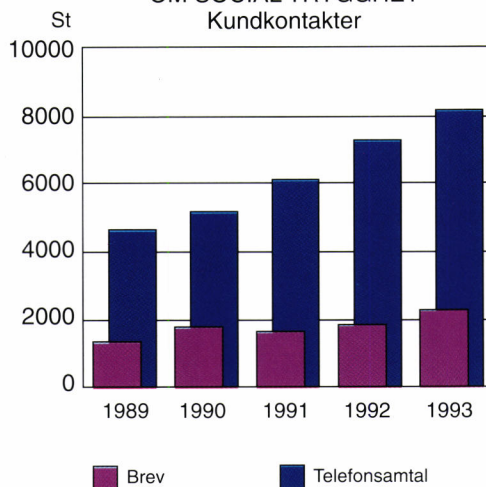
INTYG FÖR UTSÄNDA
ARBETSTAGARE

Pensionsskyddscentralen har skött internationella socialförsäkringsärenden i ett drygt kvartssekel. Pensionsskyddscentralen sammanställer också jämförande uppgifter om pensionsystemen i andra länder och deltar i internationella organisationers verksamhet.

EES-avtalet trädde i kraft 1.1.1994. I de dokument som ansluter sig till avtalet har Pensionsskyddscentralen utnämnts till kontaktorgan och utredande anstalt i arbetspensionsfrågor. I egenskap av kontaktorgan deltar Pensionsskyddscentralen i beredningen av avtal, i förhandlingar, ger tolkningsbeslut och utreder tillsammans med motsvarande inrättningar i andra länder ärenden som gäller försäkrade som arbetat i flera länder.

ÖVERENSKOMMELSERNA
OM SOCIAL TRYGGHET
Kundkontakter

EES-avtalet förutsatte ett omfattande beredningsarbete från Pensionsskyddscentralens sida. Pensionsskyddscentralen har också fått sätta sig in i EG:s rättspraxis och beslutsordning när det gäller socialförsäkring. Anvisningarna till pensionsanstalterna om mottagande, behandling och beräkning av pensionerna och datatrafiken finns samlade i en pärm "Tillämpningen av EES" som kompletteras kontinuerligt. Informationen till de försäkrade sköts i samarbete med Folkpensionsanstalten och social- och hälsovårdsministeriet. Broschyren EES och den sociala tryggheten i Finland som publicerades i slutet av året är ett exempel på samarbetet.

Ändringar i överenskommelserna om social trygghet

Finland har under årens lopp ingått överenskommelser om social trygghet med flera länder. Syftet med överenskommelserna mellan två stater har varit att samordna avtalsländernas sociala trygghetssystem så att en arbetstagare och hans familj alltid omfattas av socialförsäkringen i endera landet.

EES-avtalet ändrar Finlands och EES-ländernas socialförsäkring så att den i först hand blir multilateral. Huvudprincipen är likabehandling av medborgarna i EES-länderna. EG-lagstiftningen ersätter inom sitt tillämpningsområde de bilaterala överenskommelserna om social trygghet. Hur bestämmelserna skall tillämpas måste dock avtalas skilt med varje nuvarande avtalsland.

I fråga om de bilaterala överenskommelserna har Pensionsskyddscentralen varit kontaktorgan i arbetspensionsfrågor. Det betyder att centralen utfärdar intyg till utsända arbetstagare om att de omfattas av finsk socialförsäkring. Till uppgifterna hör också att hjälpa försäkrade och försäkrare att få information om pensions- och socialförsäkringen, att informera om hur man ansöker om förmåner, hur försäkringen sker och hur överenskommelserna tillämpas i de olika länderna.

Finland har ingått överenskommelser om social trygghet med följande länder: de nordiska länderna, Tyskland, Storbritannien, Österrike, Spanien, Canada, Grekland, Luxemburg och USA. En del av överenskommelserna har inte förnyats, möjligen kommer det att ske genom utbyte av noter. Nya överenskommelser med Tyskland, Österrike, Storbritannien och Luxemburg är färdiga med undantag av riksdagens ratificering.

Med Portugal och Belgien var redan de bilaterala överenskommelserna färdiga, men de fastställdes inte på grund av EES-avtalet. Förhandlingarna med Australien är färdiga och med Nya Zeeland har preliminära förhandlingar inletts. Förhandlingar har också inletts med Estland och Lettland.

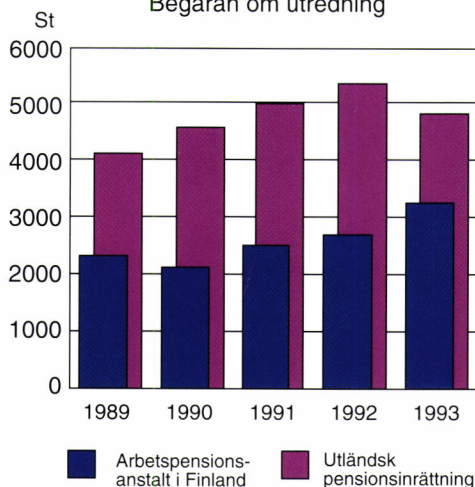
För Finlands del var det viktigt att den nya nordiska konventionen trädde i kraft samtidigt som EES-avtalet. Med övriga EES-länder fortsätter förhandlingarna om nya överenskommelser som skall anpassas till EES-avtalet.

Nordiskt samarbete är viktigt

I praktiken är den övervägande delen av de internationella uppgifterna kontakter med de nordiska länderna. Också i fråga om planering, forskning och statistikföring utbyter de nordiska länderna idéer och samarbetar. Viktiga personkontakter knyts på seminarier och kurser.

Pensionsskyddscentralen deltog under verksamhetsåret i den av Nordiska ministerrådet tillsatta NORK-gruppens möten och arbetet med att ta fram tillämpningsanvisningar för den nordiska trygghetskonventionen. Pensionsskyddscentralen var också representerad på det nordiska ATP-mötet, på olika möten för jurister, socio-

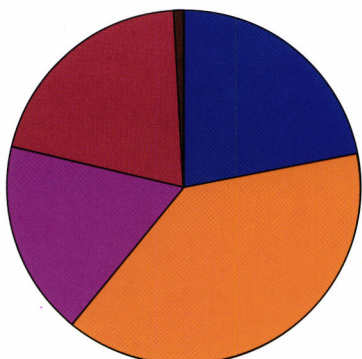
Begäran om utredning

loger och informatörer och på den nordiska socialförsäkringskursen.

Andra internationella konferenser var ISSA:s (Internationella förbundet för social trygghet) möten som hölls i Sverige och Frankrike. Ett nytt drag i det internationella samarbetet representerar de estniska socialförsäkringstjänstemännens besök på Pensionsskyddscentralen.

PENSIONSTAGARE
I NORDEN ÅR 1990
(5 152 000 personer)

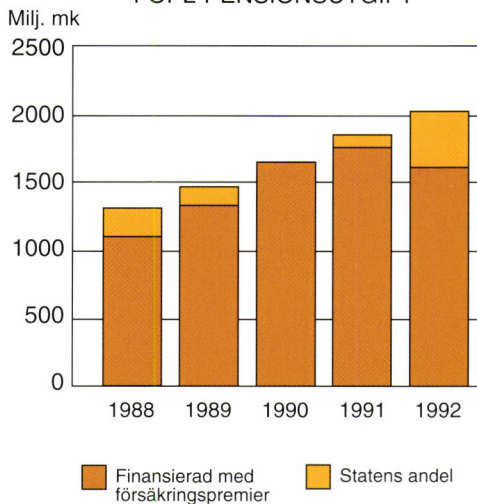
■ Finland ■ Sverige ■ Norge
■ Danmark ■ Island

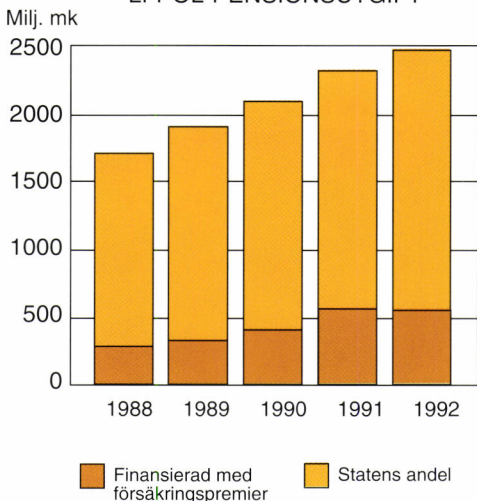
Ett schweiziskt Movado armbandsur från 1980-talet. Klockan designades 1948 och är fortfarande i produktion.

Pensionsanstalterna

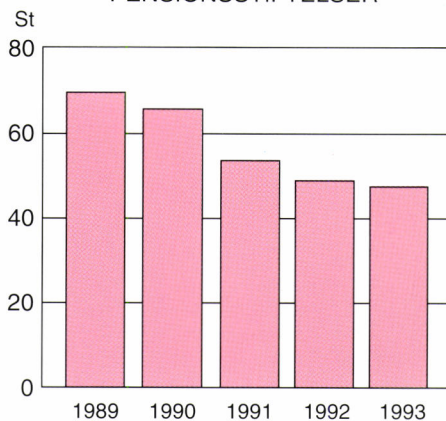
FÖPL-PENSIONSUTGIFT

LFPÖL-PENSIONSUTGIFT

ANTALET PENSIONSSTIFTELSE

Pensionsskyddscentralen registerför uppgifter om arbetstagares och företagares intjänade pension och om avgöranden i pensionsärenden i arbetspensionssystemets centralregister.

År 1993 bokfördes 5,6 miljoner registerhändelser, en halv miljon färre än året innan. Antalet arbetsförhållande-anmälningar minskade märkbart till följd av arbetslösheten och anmälningarna av arbetslöshetstid ökade.

Centralregistret försåg pensionsanstalterna med 2,8 miljoner utdrag. En allt större del av förfrågningarna görs direkt via datorterminal. Under verksamhetsåret var cirka en halv miljon av utdragen realltidstrag.

Från och med hösten var det också möjligt att via datorterminal få uppgifter om anställningar inom den offentliga sektorn som registrerats i Pensionsskyddscentralen. Arbetspensionsservicen på pensionsbolagens lokalkontor förbättrades när kontoren fick begränsad direkt tillgång till Pensionsskyddscentralens register. I slutet av året hade 37 kontor direkt kontakt till centralregistret och antalet förfrågningar var 35 000, en kraftig ökning i jämförelse med året innan.

Enligt pensionsanordningsregistret fanns det 99 000 APL-pensionsförsäkringar i slutet av året, vilket är 4 000 färre än året innan. Personregistret, som får uppgifter från Befolkningsregistercentralen, förmedlade över 400 000 adresser till pensionsanstalterna.

Registerreformen

Registerreformen fortsatte under verksamhetsåret med alla tillgängliga resurser. Arbetet har försvärats till följd av de besvärliga ändringar i de nuvarande registren som otaliga lagändringar och EES-avtalet förde med sig. Registerreformen är både arbetsdryg och krävande, varför allt större uppmärksamhet måste fästas vid kostnadsfrågor och långsiktiga linjeval.

Registerreformens första delområde togs i bruk i maj då en ny tillämpning för personuppgifter blev färdig. Personuppgifterna bildar kärnan runt vilken de övriga registerdelarna byggs upp. Registerreformens tyngdpunkt överflyttas nu från försäkringsuppgifter till de registerdelar som omfattar behandlingen av ansökningar.

Cirkulär och utbildning

Till pensionsanstalterna sändes under 1993 sammanlagt 91 cirkulär. De viktigaste gällde 1994 års pensionsreform, tillämpningen av EES-avtalet, ändringarna i arbetslöshetsskyddet och avvecklingen av Pensionsskyddscentralens kreditförsäkring.

I enlighet med en överenskommelse mellan Folkpensionsanstalten och arbetspensionssystemet ordnades liksom tidigare kurser för Folkpensionsanstaltens personal. Kurser har också ordnats för andra instanser som behöver information om arbetspensionsförsäkringen i sitt arbete. För pensionsanstalternas personal ordnades kurser, temadagar och en arbetspensionsdag liksom under tidigare år.

Anmälningstrafik och ansvarsfördelning

För att undvika att arbetspensionsanstaltens och Folkpensionsanstaltens inställning till den sökandes arbetsförmåga avviker från varandra sänder anstalterna förhandsanmälningar till varandra via Pensionsskyddscentralen. Under verksamhetsåret förmedlade Pensionsskyddscentralen 58 300 förhandsanmälningar och svar på anmälningarna.

Pensionsskyddscentralen förmedlade 42 000 läkarutlåtanden och andra utredningar till pensionsanstalterna. Vidare förmedlades 28 000 anmälningar från Folkpensionsanstalten om att sjukförsäkringens primärtid hade upphört.

En pensionsanstalt betalar hela arbetspensionen, även om pensionen tjänats in under flera olika anställningar och företagarperioder. De andelar av pensionen som hör till andra pensionsanstalters ansvar förmedlas vid ansvarsfördelningen till den pensionsanstalt som står för utbetalningen av pensionen. Sammanlagt uppbars 271 miljoner mark av 43 pensionsanstalter som betalades till 74 pensionsanstalter.

Enligt ansvarsfördelningen betalades 1992 sammanlagt 22 400 miljoner i APL-, KAPL-, KoPL- och SjPL-pensioner. 73 procent, dvs. 16 300 miljoner mark var på pensionsanstalternas gemensamma ansvar.

Av de gemensamt bekostade pensionerna uppbars 1 551 miljoner mark av 35 pensionsanstalter. Beloppet fördelades mellan 41 pensionsanstalter som hade betalat mer än sin ansvarsdel.

Centralkassan för arbetslöshetskassorna betalade 2,1 miljarder mark i försäkringspremier för bekostandet av arbetslöshetstilläggen. Också dessa medel förmedlades av Pensionsskyddscentralen till arbetspensionsanstalterna.

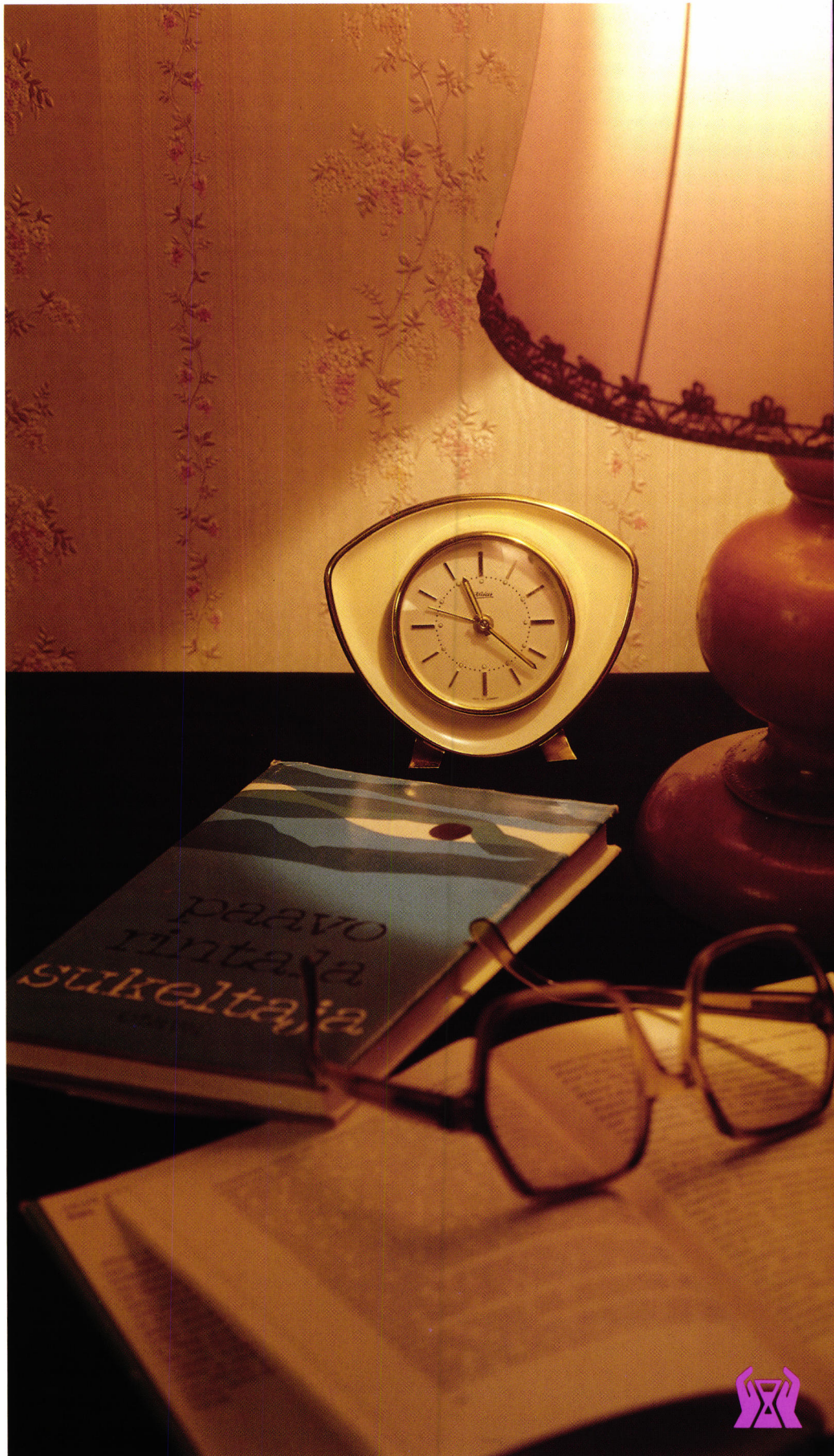
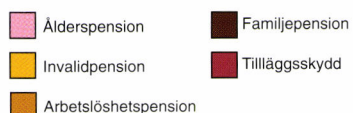
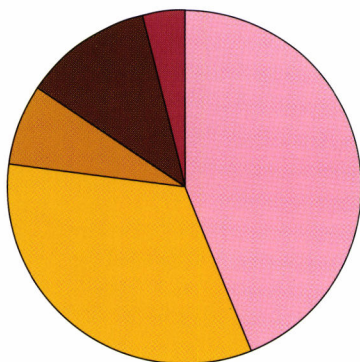
Pensionsanstalterna betalade 1992 sammanlagt 2 026 miljoner mark i FöPL-pensioner. Statens andel av detta belopp av 409 miljoner. I LFöPL-pensioner betalades 2 473 miljoner mark. Statens andel av kostnaderna för LFöPL-pensionerna var 1 919 miljoner mark.

Stiftelserna och kassorna

Pensionsskyddscentralen vakar över pensionstiftelsernas, pensionskassornas och Pensionskassans för utövande konstnärer verksamhet.

Under verksamhetsåret idkade 48 pensionsstiftelser och 10 pensionskassor APL-verksamhet, efter årsskiftet var antalet 46 stiftelser och 10 kassor. Det sammanlagda antalet försäkrade i stiftelserna och kassorna minskade till ca 150 000 personer. Av dem var knappt 3 700 företagare. Pensionsskyddscentralen inspekterade sammanlagt 51 stiftelser och kassor och deltog i utbildningen som ordnades för personalen.

DEN TOTALA
APL-,KAPL-, KoPL- OCH SjöPL-
UTGIFTEN 1992

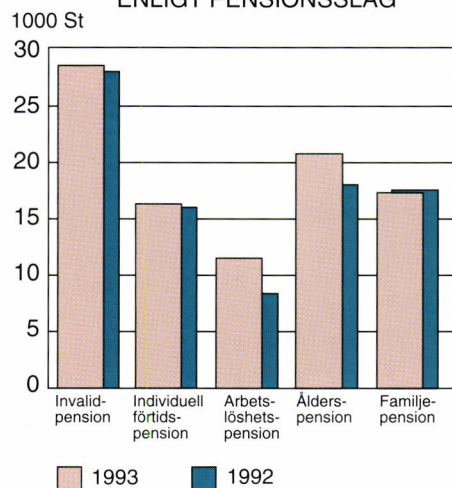

En tysk väckarklocka av märket Kaiser i ovanlig utformning från 1960-talet.

De försäkrade

PENSIONSANSÖKNINGAR
ENLIGT PENSIONSSLAG

Med hjälp av Pensionsskyddscentralens registerutdrag eller det s.k. pensionsutdraget kan den försäkrade kontrollera sin arbetspension och uppgifterna om anställningar och företagarverksamhet.

Pensionsutdraget skickas automatiskt alltid när en APL-anställning upphör och när en person första gången omfattas av arbetspensionslagarna.

Under verksamhetsåret fick sammanlagt 397 000 försäkrade registerutdrag. På begäran gavs 101 000 utdrag, varav 20 000 också innehöll en beräkning av den framtida pensionen. På olika mässor och under de servicedagar som Pensionsskyddscentralen ordnade på olika orter gavs sammanlagt 12 000 utdrag.

Under verksamhetsåret fick alla arbetstagare som fyllde 30, 35, 40, 45, 50 eller 55 år och nästan alla företagare ett pensionsutdrag via sin pensionsanstalt.

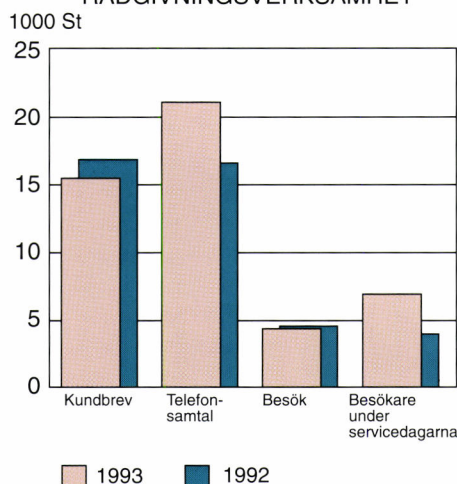
arbetspensionsärenden och Pensionsskyddscentralen gav utlåtande i cirka tusen fall. Konsultativa kommissionen för invaliditetsärenden gav under verksamhetsåret 21 rekommendationer till avgöranden i pensionsärenden.

Rådgivning

Pensionsskyddscentralen ger råd till de försäkrade per brev, telefon och personligen. Under året besvarades ca 15 500 brev. Antalet telefonförfrågningar ökade med en fjärdedel till drygt 21 000. Kundtjänsten besöktes av 4 500 personer.

På grund av det försvårade sysselsättningsläget gällde en stor del av frågorna arbetslöshetspension och arbetslöshetskydd. I slutet av året gällde frågorna särskilt ändringarna i villkoren för de olika förtidspensionerna och EES betydelse för den sociala tryggheten.

RÅDGININGSVERKSAMHET

Övervakning och lagtolkning

Arbetsgivaren är skyldig att teckna APL-försäkring och företagaren är skyldig att teckna FöPL-försäkring. Pensionsskyddscentralen övervakar att skyldigheten fullgörs och vidtar vid behov sanktioner för att de försäkrades intresse inte skall åsidosättas.

Pensionsskyddscentralen utredde under verksamhetsåret 1 140 arbetsgivares APL-pensionsförsäkring och påbörjade utredningar i 1 800 fall. På uppmaning tecknade ca 450 arbetsgivare försäkring och tvångsförsäkring tillämpades i 500 fall. Arbetsgivarna ålades att betala 16,4 miljoner mark i gottgörelser och över en miljon mark för försenade APL-försäkringar. Vidare inspekterades 366 APL-arbetsgivare och 60 KoPL-arbetsgivare.

1 570 företagares pensionsförsäkring utreddes. På uppmaning tecknade över 300 företagare FöPL-försäkring och Pensionsskyddscentralen tvångsförsäkrade 170 företagare. Över 3 000 företagare ansökte om befrielse från försäkringskyldigheten, och över 2 100 beviljades befrielse.

Pensionsskyddscentralen gav 180 utlåtanden och beslut om tillämpningen av arbetspensionslagarna; av dessa gavs 28 till pensionsnämnden. Försäkringsdomstolen bad om Pensionsskyddscentralens utlåtande i 2 900

Rådgivningen har som mål att den försäkrade utöver informationen om arbetspensionen också får information om annan socialförsäkring i anslutning till arbetspensionsförsäkringen. Under verksamhetsåret hölls en eller två dagar långa serviceevenemang på 30 orter runt om i landet. Under servicedagarna fick 7 000 försäkrade sitt pensionsutdrag och information om arbetspensionen och sitt socialskydd. Antalet besökare på servicedagarna fördubblades i jämförelse med året innan.

På fyra orter ordnades gemensamma servicedagar med Arbetspensionsanstaltens förbund, arbetspensionsanstaltarna, Statskontoret och Kommunernas pensionsförsäkring. De gemensamma servicedagarna besöktes av ca 2 500 personer.

Pensionsskyddscentralen hade en egen avdelning på mässorna i Jyväskylä och Åbo, på lantbruksmässan i Kouvola, på Familjemässan, på Tietomässan och på traditionella De gamla vecka. Sammanlagt 6 000 besökare på dessa mässor och evenemang fick pensionsutdrag och information.

En halv miljon informationsblad om den nya avgiften delades ut tillsammans med registerutdragen. Syftet var att informera de försäkrade om varför avgiften är nödvändig för att trygga finansieringen av arbetspensionerna.

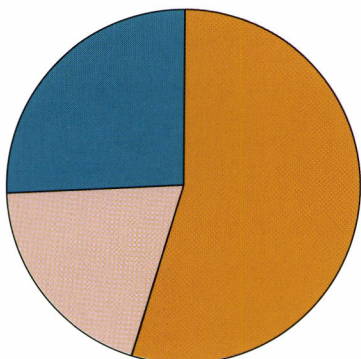
Ansökningservice

Pensionsansökan förenklades under verksamhetsåret. Ansökan om folkpension och arbetspension görs numera på en och samma blankett. Den sökande kan också välja vart han vänder sig, ansökan kan lämnas in på vilken arbetspensionsanstalts kontor eller Folkpensionsanstaltens lokal-kontor som helst. I samarbete med Folkpensionsanstalten genomfördes kampanjen "Endast en ansökan" med pressmeddelanden, affischer och en TV-spot som visades 18 gånger.

Pensionsskyddscentralen förmedlade 66 500 pensionsansökningar som mottagits av Folkpensionsanstalten till arbetspensionsanstalterna. Arbetspensionsanstalterna mottog 55 000 ansökningar.

Arbetspensionsanstalterna skickar förhandsifyllda pensionsansökningsblanketter och en beräkning av pensionen till alla som närmar sig pensionsåldern. Från och med februari förmedlade Pensionsskyddscentralen ca 1 200 pensionsutdrag och adresser från Befolkningsregistercentralen i månaden till arbetspensionsanstalterna.

REGISTERUTDRAG
TILL DE FÖRSÄKRADE

Orange
PSC:s automatiska utskick

Ljusrosa
På begäran

Blå
Pensionsanstalternas utskick

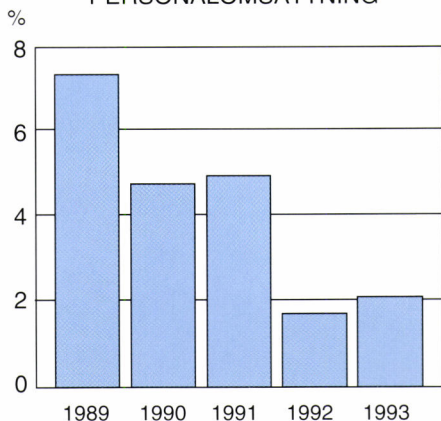

"Ajan Kuningas" ett sällsynt fickur som urmakaren S. Aalto lät tillverka i New York på 1920-talet.

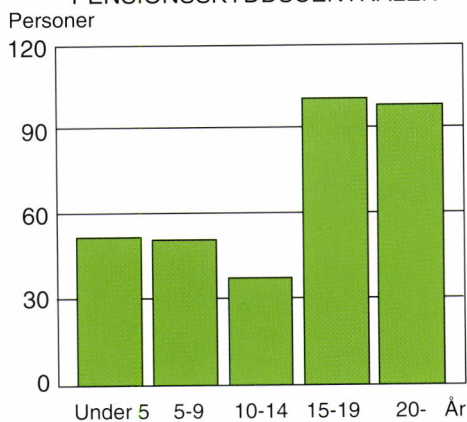

Interna tjänster och personal

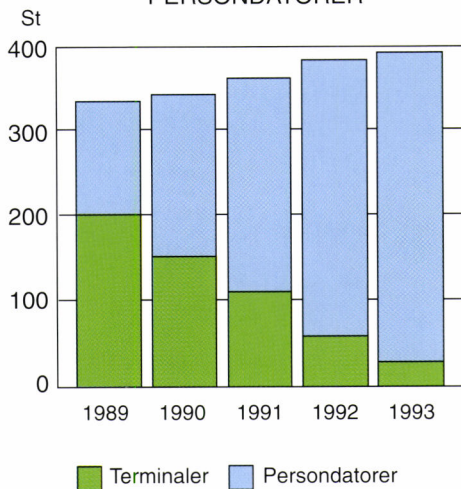
PERSONALOMSÄTTNING

ANSTÄLLNINGÅR PÅ PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

TERMINALER OCH PERSONDATORER

Pensionsskyddscentralen har för andra året tillämpat affärsidébaserad målstyrning. Tanken är att förbättra verksamhetens effektivitet och resultat utgående från kundens behov. Under 1993 präglades verksamheten av ökad kostnadsmedvetenhet. Personalens sparidétalko gav 400 förslag till inbesparingar av vilka många redan har genomförts.

Nyckelområden var att förstärka arbetspensionssystemets trovärdighet, att övervinna kreditförsäkringskrisen, att effektivisera övervakningen av försäkringsskyldigheten, registerreformen, den internationella verksamheten, att utveckla organisationens funktionsduglighet och rådgivningen i socialförsäkringsfrågor.

Pensionsskyddscentralen har för sin del och i samarbete med övriga institutioner inom arbetspensionssystemet på uppdrag av social- och hälsovårdsministeriet fortsatt arbetet med att säkerställa arbetspensionsförsäkring under undantagsförhållanden. Under verksamhetsåret utredes hur en minimiverksamhetsnivå kan upprätthållas. Pensionsskyddscentralen deltog i försäkringsbranschens beredskapsövning.

Kunden i centrum tema för utbildningen

Utbildningen i målstyrning för chefskiktet fortsatte. Särskild vikt lades vid hur man mäter resultat, kvalitet och effektiv resursanvändning. Också de s.k. sakkunniga tjänstemännen tränades i målinriktat arbetssätt.

Rådgivningspersonalen fick utbildning i att informera om arbetslöshetsförsäkring, beskattning, olycksfallsförsäkring och folkpensionsbestämmelser när förmånerna ansluter sig till arbetspensionsfrågor. På kurserna i kundbetjäning liksom på kurserna i skriftlig framställning och korrespondens betonades kunden i centrumtemat.

I förberedelserna för 1994 års arbetspensionsreformer och EES ingick både grundkurser och fördjupningskurser för olika personalgrupper. Språkundervisningen för anställda som sköter internationella kontakter och kundbetjäning ökade. Fem personer tog försäkringsexamen.

Arbetsgemenskapens funktionsduglighet var temat för kurser som ordnades för arbetsenheter och avdelningar.

På föreläsningar för hela personalen behandlades positivt tänkande och förändring och målstyrning. På det årliga seminariet för ledning och personal behandlades sparåtgärder.

Det sammanlagda antalet externa och interna utbildningsdagar var 2 255 eller 6,6 dagar per person.

Personal

Antalet anställda minskade med över tio procent, vilket till stor del berodde på att kreditförsäkringsavdelningen bildade ett eget bolag. I slutet av året var antalet anställda 340, varav 3 var tillfälligt anställda. Antalet närvarande var 326.

Över 60 procent av de anställda har arbetat över 15 på Pensionsskyddscentralen. Medelålderna har stigit till 43 år. Personalomsättningen var 2,1 procent och med de personer som flyttade till Garantia 8,3 procent.

Ett av personaladministrationens viktigaste områden är att upprätthålla de anställdas arbetsförmåga. En del av personalen som arbetat länge i huset deltog i tidigrehabilitering och konditionsuppföljning och i kursen Lev - Verka - Utvecklas. Inom företagshälsovården betonades förebyggande företagshälsovård.

Formerna för samarbetet förändrades i och med att personalens representation i Pensionsskyddscentralens ledning och vid företagsledningens möten förstärktes. Ett nytt lönesystem som grundar sig på poängsättning av arbetets svårighetsgrad blev färdigt, men tillämpningen av systemet flyttades fram till 1994.

Dataförvaltning

Koordineringen av och stöd till de olika registerprojekten var dataförvaltningen främsta uppdrag under verksamhetsåret. Datatrafikens utvecklingsbehov utredes bl.a. i samband med förberedelserna för EES och de först försöken med meddelandeförmedling blev färdiga.

Under verksamhetsåret preciserades strukturerna i Pensionsskyddscentralens eget databehandlingssystem och ett grafiskt användargränssnitt godkändes. Antalet arbetsstationer ökade och operativsystemet Windows vann ytterligare terräng.

Det lokala datanätets nätstyrenheter

och utskriftsenheter fick större kapacitet. Arbetsstationsutrustningen och centraldatorns sambruk vidareutvecklades med hjälp av gemensamma tillämpningar. I slutet av året beslutades om anskaffningen av ICL:s program ToimistoTiimi

Kurser hölls i Windows, projektarbete och systemutbildning. Antalet kursdagar var 495 och sammanlagt 450 personer deltog i kurserna.

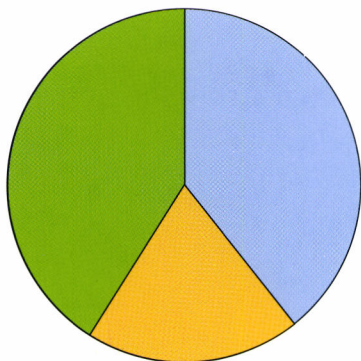
Interna tjänster

Fungerande interna tjänster är en förutsättning för en resultatrik verksamhet. De interna administrativa tjänsterna effektiviserades genom att man aktivt sökte olika sätt att spara. Sparåtgärder genomfördes bl.a. på postenheten, arkivet och städservicenheten.

Pensionsskyddscentralens kontorshus är byggt 1976. Under verksamhetsåret renoverades ca 4 000 kvm av Pensionsskyddscentralens och Tietokonepalvelus lokaler.

Också säkerhetsfrågorna uppmärksammades och passerkontrollsystemet utvecklades och datanätutrustningen flyttades till specialbyggda lokaler.

PERSONALENS UTBILDNING

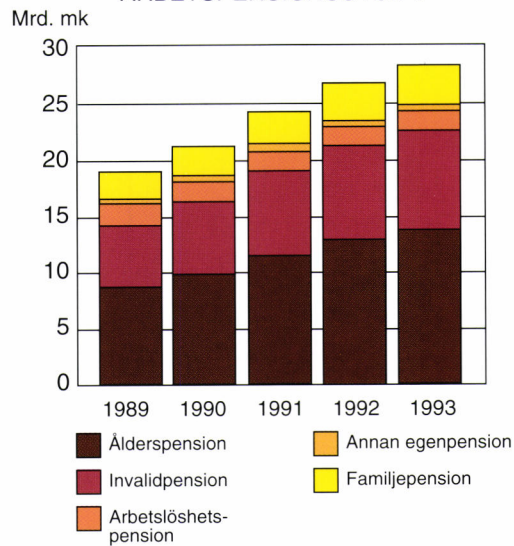

- Grundskola, handelsskola el. dyl.
- Student, merkonom el. studerande
- Högskola

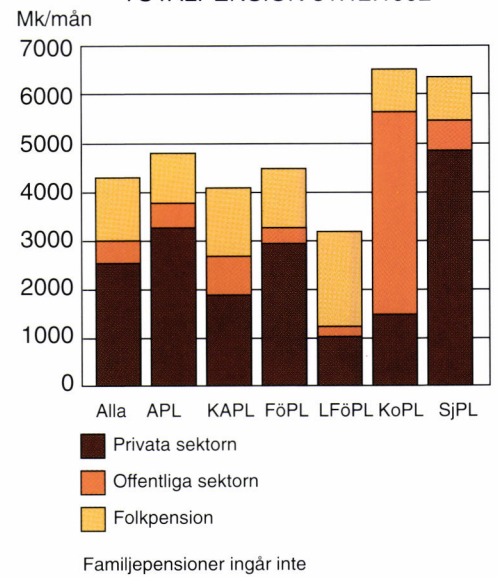

En tysk Junghans Resonic klocka i stram kontorsstil från 1980-talets början.

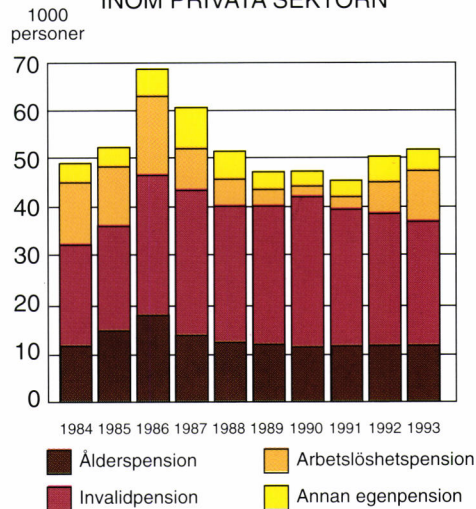
DEN PRIVATA SEKTORNS ARBETSPENSIONSUTGIFT

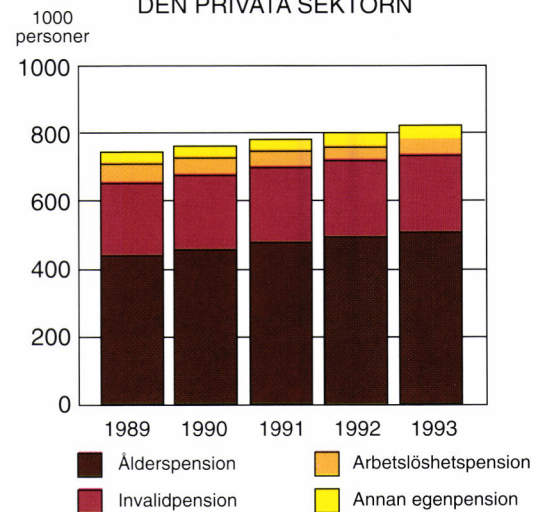
GENOMSNIITTLIG TOTALPENSION 31.12.1992

NYA PENSIONSTAGARE INOM PRIVATA SEKTORN

PENSIONSTAGARE INOM DEN PRIVATA SEKTORN

Pensionsanstalternas verksamhet 1993

		APL	KAPL	KoPL	SjPL	FöPL	LFöPL	Totalt
Pensionsanstalter	31.12.	60	1	1	1	12	1	64
Försäkrade*	31.12.	880 000	170 000	11 000	12 000	160 000	160 000	1 250 000
Pensioner	31.12.	532 000	150 000	357	8 000	76 300	229 000	996 000
Nya pensioner		54 700	14 700	116	574	7 700	16 400	94 100
Premieinkomst*	milj.mk	21 000	1 370	60	210	1 920	640	25 200
Pensionsutgift	milj.mk	19 700	2 950	6	362	2 400	2 370	27 800
Ansvarsskuld*	31.12, milj.mk	133 240	13 410	150	1 530	860	110	149 300
Medelpension	31.12, mk/mån	3 135	1 653	1 479	3 680	2 643	865	2 356
Medelpension, nya pensioner	mk/mån	3 638	1 962	1 214	4 212	2 949	1 107	2 881

*enligt uppskattning

Antal pensioner 31.12

	1989	1990	1991	1992	1993
Ålderspensioner	453 000	472 000	494 000	512 000	530 000
Invalidpensioner	209 000	218 000	226 000	230 000	232 000
Arbetslöshetspensioner	60 000	52 900	45 800	41 900	41 100
Deltidspensioner	199	216	256	281	328
Familjepensioner	161 000	167 000	176 000	185 000	192 000
Totalt	883 000	910 000	942 000	969 000	996 000

Ändringar i antalet pensioner, 1 000 st

	invalid- pensioner	arbetslöshets- pensioner	ålders- pensioner	familje- pensioner	totalt
Pensioner 31.12.1992	230	42	512	185	969
Nya pensioner	26	11	14	15	66
Övergått i ålderspension	- 17	- 11	28	-	-
Avslutade pensioner	- 7	- 1	- 24	- 7	- 39
Pensioner 31.12.1993	232	41	530	192	996

Pensionsutgiften, milj.mk

	1989	1990	1991	1992	1993
Ålderspensioner	8 710	9 890	11 550	12 960	13 850
Invalidpensioner	5 660	6 490	7 530	8 380	8 760
Arbetslöshetspensioner	1 890	1 860	1 780	1 700	1 720
Deltidspensioner	5	7	9	11	13
Familjepensioner	2 330	2 610	3 010	3 320	3 460
Samtliga	18 600	20 860	23 900	26 370	27 800

I alla siffror ingår registrerat tilläggspensionsskydd. I siffrorna ingår inte generationsväxlingspensioner, förtidspensioner för frontveteraner eller avträdelsepensioner. Sjömanspensioner ingår i siffrorna för 1991, 1992 och 1993.

Representantskapet 1993 - 1994

Ordinarie medlemmar

Kanslichef Heikki S. von Hertzen,
ordförande
Avdelningschef Markku Lehto,
viceordförande

Representanter för arbetsgivarna

Bergsrådet Krister Ahlström
Verkställande direktör Markku Markkola

Verkställande direktör Tapani Kahri
Verkställande direktör Markus Tiitola
Direktör Stig-Erik Leiponen
Verkställande direktör Jarmo Pellikka

Representanter för arbetstagarna

Ordföranden Lauri Ihalainen
Ordföranden Jarmo Lähteenmäki
Ordföranden Jorma Kallio
Planeringssekreterare Timo Rautarinta
Verksamhetsledare Pekka Porttila
Socialsekreterare Veikko Simpanen
Ordföranden Voitto Ranne

Representanter för lantbruksföretagarna

Minister Heikki Haavisto
Husmor Terttu Mielikäinen
Ordföranden Ola Rosendahl

Representanter för de övriga företagarna

Verkställande direktör Tapio Vasara
Företagaren Markku Wuoti

Representanter för pensionsförsäkringsbolagen

Vice verkställande direktör
Asko Tanskanen
Verkställande direktör Asmo Kalpala
Verkställande direktör Kurt Ljungman

Representant för understöds-kassorna

Pensionskassedirektör Keijo Piskonen

Representant för pensionsstiftelserna

Direktör Mikko Immonen

Representant för försäkringsmedicinen

Generaldirektör Jorma Rantanen

Övriga medlemmar

Direktör Paula Kokkonen
Verkställande direktör Taisto Paatsila

Sekreterare

Bitr. avdelningschef Helena Tapio

Suppleanter

Administrativ direktör Kari T. Ahonen

Verkställande direktör Matti L. Aho

Verkställande direktör Jukka Härmälä
Verkställande direktör Jaakko Rauramo
Koncernchef Georg Ehrnrooth
Direktör Seppo Riski
Ordföranden Erkki Hiidenkari
Direktör Harri Koulumies
Direktör Jarmo Sierla

Ordföranden Heikki Peltonen
Ordföranden Risto Kuisma
Ordföranden Heikki Pohja
Sekreterare Kalevi Väisänen
Organisationssekreterare Antti Helenius
Generalsekreterare Seppo Juntila
Verksamhetsledare Alari Kujala

Jordbrukaren Mauri Hurtig
Riksdagsledamot Raili Puhakka
Ordföranden Heikki Salokangas

Verkställande direktör Jukka Laulajainen
Vice verkställande direktör Tauno Jalonen

Vice verkställande direktör
Rauno Tienhaara
Vice verkställande direktör Heikki Varho
Vice verkställande direktör Jarkko Pajunen

Verkställande direktör Juhani Laine

Vicehäradshövding Erkki Berglund

Avdelningsföreståndare Vesa Vaaranen

Direktör Aulikki Kananoja
Verkställande direktör Pentti Kostamo

Styrelsen 1993 - 1994

Tf. avdelningschef Jorma Perälä,
ordförande (1.1-31.12.1993)
Verkställande direktör Kari Puro,
ordförande (1.1-31.12.1994)
Verkställande direktör Juhani Kolehmainen,
viceordförande

Representanter för arbetsgivarna

Direktör Lasse Laatonen
Direktör Pekka Merenheimo

Vice verkställande direktör Mauri Moren

Representanter för arbetstagarna

Forskningssekreterare Kaija Kallinen
Socialsekreterare Markku Toropainen
Ordföranden Esa Swanljung

Representant för lantbruksföretagarna

Avdelningsföreståndare Keijo Hyvönen

Representant för företagarna

Verkställande direktör Veli Saarenheimo

Övriga medlemmar

Verkställande direktör Altti Aurela
Verkställande direktör Kari Puro
(ordförande från 1.1.1994)
Verksamhetsledare Folke Bergström

Sekreterare

Avdelningschef Pentti Koivistoinen

Avdelningschef Johan Åström
Socialpolitiska ombudsmannen
Markku Koponen
Vice verkställande direktör Risto Uski

Ekonomisekreterare Matti Viitanen
Miljösekreterare Markku Wallin
Ordföranden Matti Viljanen

Sektionschef Kaarina Knuuti

Verkställande direktör Kari Heikkilä

Verkställande direktör Risto Kausto
Docent Timo Somer

Verkställande direktör Aarre Metso

Revisorer

Dipl.ekon. CGR Folke Tegengren
Verkställande direktör Mikko Leppänen
Ekonomichef, GRM Mikko Paiho
Ekonom, CGR Jaakko Pohtio

Dipl.ekon. CGR, Peter Ingström
Ekonomichef Marjut Lehtikari
Ekon.mag., GRM Arto Kuusiola
Ekon.mag., CGR Jaakko Talsi

Konsultativa kommissionen för invaliditetsärenden

Vice verkställande direktör
Seppo Pietiläinen, ordförande
Avdelningschef Marjatta Sirén,
viceordförande

Avdelningschef Pertti Tukia

Överläkare Sakari Tola
Specialistläkaren i inre medicin
och kardiologi Matti Saarinen
Specialistläkaren i inre medicin
Antti Sorva
Biträdande överläkare Jukka Kivekäs
Docenten i psykiatri Martti Olkinuora

Biträdande avdelningschef Helena Tapio

Avdelningschef Pentti Koivistoinen
Specialistläkaren i arbetsmedicin och
företagshälsovård Vesa Vaaranen
Docent Henrik Nordman
Specialistläkaren i psykiatri
Antero Leppävuori

Biträdande överläkare Kari Kaukinen
Docenten i ortopedi
och traumatologi Pertti Myllynen
Specialistläkaren i allmän medicin och
företagshälsovård Hannu Suutarinen
Forskningssekr. Kaija Kallinen
Sektionschef Kaarina Knuuti
Överinspektör Pentti Lehmijoki
Biträdande direktör Erkki Sillanpää
Direktör Esko Vainionpää
Pensionsdirektör Pentti Saarimäki
Byråchef Kaija Tolvanen
Ledande överläkare Hannu Härkönen

Byråchef Irmeli Backström
Specialistläkaren i ortopedi
Jarmo Vuorinen

Ombudsman Mikko Nyysölä
Forskningssekreterare Mirja Janérus
Vice verkställande direktör Tauno Jalonen
Överinspektör Anja Lyra
Verkställande direktör Juhani Laine
Avdelningschef Risto Rinta-Jouppi
Biträdande direktör Eeva Koskensyrjä
Föredragande Liisa Wennervirta
Pensionsdirektör Veijo Jalava

Föredraganden

Marja Kallenautio
Pirjo Posti
Tuula Voutilainen

Företagarnas delegation

Verkställande direktör Matti Uimonen,
ordförande
Biträdande avdelningschef Markku Sirviö,
viceordförande
Trafikidkare Raimo Turku
Taxibilist Krister Olsson
Ombudsman Juhani Hopsu
Verkställande direktör Erkki Maasalo
Verksamhetsledare Päivi Liedes
Verkställande direktör Jukka Laulajainen
Verksamhetsledare Atila Samaletdin
Jurist Tiina-Tuulikki Oksala-Leino
Styrelseordförande Antti Piippo
Verkställande direktör Eero Ahola
Verkställande direktör Tapio Vasara
Avdelningschef Tapio Karonen
Biträdande direktör Hannu Rissanen
Vice verkställande direktör Alpo Mustonen
Verkställande direktör Kari Puustinen

Trafikidkare Raimo Nikkanen
Projektchef Esa Mannisenmäki
Apoteksrådet Matti Kannisto
Verkställande direktör Heikki Koistinen
Generalsekreterare Terhi Aaltonen
Verkställande direktör Veli Saarenheimo
Generalsekreterare Olli Tarkka
Organisationsledare Matti Räisänen
Avdelningschef Juhani Seppälä
Verkställande direktör Niilo Huttunen
Direktör Pertti Kajanne
Verksamhetsledare Ismo Ojala
Vice verkställande direktör Rauno Tienhaara
Företagsledare Ralf Joutsenahti
Verksamhetsledare Risto Heiskanen

Sekreterare

Projektchef Mikko Pellinen

Samarbetsgruppernas medlemmar 1994

Arbetarskyddskommissionen

Representanter för arbetsgivaren

Risto Isopahkala, arbetarskyddschef
Jouni Jokisalo
Seija Kausto

Representanter för arbetstagarna

Pirjo Koponen, arbetarskyddsfullmäktig
Bo Lundqvist, I vicefullmäktig
Ritva Hintikka, II vicefullmäktig
Arja Laakso, ordinarie medlem
Mikko Pellinen, ordinarie medlem

Utbildningskommissionen

Representanter för arbetsgivaren

Marja-Liisa Punnonen, ordförande
Tapio Karsikas
Riitta-Liisa Lindström
Heikki Poukka

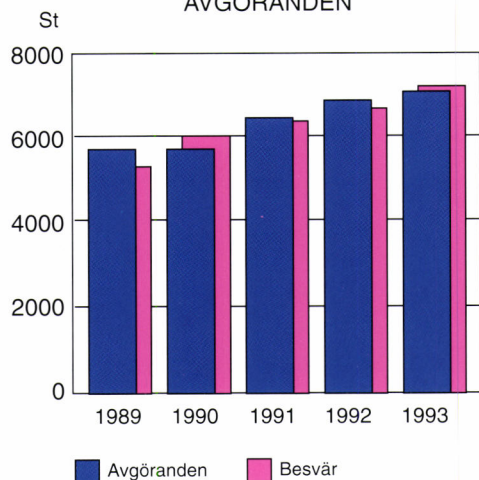
Representanter för arbetstagarna

Ritva Hintikka
Helena Kettunen
Anne Laine
Anna-Stina Saurèn

Anna Uusitupa, sekreterare

Pensionsnämndens verksamhetsberättelse 1993

BESVÄR OCH AVGÖRANDE

Pensionsnämnden är första besvärinstans i ärenden som gäller den privata sektorns arbetspensioner. Ändring i pensionsnämndens beslut söks hos försäkringsdomstolen som är högsta besvärinstans i arbetspensionsärenden.

Pensionsnämnden består av en heltidsanställd ordförande och 23 ordinarie medlemmar som har 20 personliga suppleanter. Medlemmarna innehar uppdraget som bisyssla och utses för tre år i sänder. I pensionsnämndens kansli arbetade vid verksamhetsårets 29 heltidsanställda personer.

Ny stadganden om pensionsnämndens arbete utfärdades 1993. I 10- 20 b §§ APF som trädde i kraft den 1 november stadgas om divisionernas sammansättning och beslutförhet samt förvaltningsdivisionen som behandlar pensionsnämndens administrativa ärenden. På grundval av de nya stadgandena gjorde pensionsnämnden upp en ny arbetsordning, som social- och hälsovårdsministeriet fastställde efter att ha hört Pensionsskyddscentralen.

Ärenden som gällde sökande av ändring behandlades år 1993 liksom tidigare i fyra divisioner med sex medlemmar var. Divisionerna sammanträdde 185 gånger och avgjorde 15-60 besvär per sammanträde.

Pensionsnämnde sammanträdde till plenum tre gånger under verksamhetsåret för att behandla administrativa ärenden.

Besvär och avgöranden

Under verksamhetsåret inlämnades 7171 besvär till pensionsnämnden.

Antalet är det största under pensionsnämndens verksamhetstid. Antalet besvär ökade med cirka 500 jämfört med föregående år. I slutet av året var 2434 ärenden anhängiga, vilket är cirka 300 fler än föregående år

År 1993 avgjorde pensionsnämnden 7051 besvär, vilket är 230 fler än året innan. Av avgörandena gällde 4753 eller liksom tidigare nästan 70 procent bedömning av arbetsförmågan. Av avgörandena gällde 2572 traditionell invalidpension och 2178 individuell förtidspension.

Av de avgjorda ärendena gällde över hälften APL. Den näst största gruppen avgöranden gällde LFöPL och FöPL (30 procent). Den minsta gruppen bestod av avgöranden som gällde GeVPL och KoPL (1 procent).

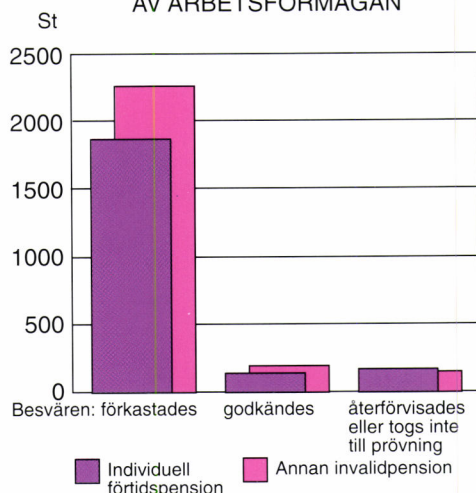
Ändringar i pensionsanstaltens beslut

År 1993 ändrade pensionsnämnden 10,5 procent av ärendena till den ändringsökandes förmån. 7,9 procent av ärendena återförvisades till pensionsanstalten för ny behandling. I fråga om ärenden som gällde bedömning av arbetsförmågan var ändringsprocenten 7,1 och återförvisningsprocenten 4,7.

Behandlingstid

Den genomsnittliga behandlingstiden var trots det ökade antalet besvär fortfarande fyra månader. För besvär som gällde bedömningen av arbetsförmågan var den genomsnittliga behandlingstiden 3,7 månader.

AVGÖRANDE SOM GÄLLDE BEDÖMNING AV ARBETSFÖRMÅGAN

Helsingfors den 8 februari 1994

Timo Havu
Ordförande

Pirjo Åkesson
Kanslichef

Pensionsnämndens medlemmar

Presidiet

Vicehäradshövding Timo Havu,
ordförande
Regeringsrådet Tuulikki Haikarainen,
viceordförande
Konsultativa tjänstemannen Veikko Liuksia,
viceordförande
Vicehäradshövding Heikki T. Hämäläinen,
viceordförande

Sakkunnigmedlemmar

Byråchef Seppo Virtanen
Biträdande avdelningschef Matti Toiviainen
Med.o.kir.dr Jarmo Vuorinen
Docent Martti Olkinuora
Docent Heikki Takkunen
Med.o.kir.dr Pentti Ristola

Representanter för arbetsgivarna

Vicehäradshövding Jukka Ahtela
(till 1.9.93)
Vicehäradshövding Markus Äimälä
(från 1.9.93)
Jur.kand. Johan Åström
Fil.mag. Markku Koponen
Vicehäradshövding Mikko Nyyssölä

Representanter för arbetstagarna

Ordföranden Jarmo Lähteenmäki
Lönesekreterare Pentti Keurulainen
Forskningssekreterare Kaija Kallinen
Tf. avdelningsföreståndare Jukka Vainio
(till 31.3.93)
Socialsekreterare Veikko Simpanen
(från 31.3.93)

Representanter för lantbruksföretagarna

Agronom Risto Artjoki
Pol.lic. Kaarina Knuuti
Agronom Antti Huhtamäki

Vicehäradshövding Outi Antila-Rantanen
(till 8.1.93)
Agrolog Johannes Ijas
(från 8.1.93)

Representanter för företagarna

Organisationsdirektör Matti Räisänen

Vicehäradshövding Risto Tuominen

Suppleanter

Byråchef Irmeli Backström
Fil.kand. Heikki Peltola
Med.lic. Paavo Poukka
Med.o.kir.dr Antero Leppävuori
Med.o.kir.dr Ilkka Torstila
Specialistläkaren i inre medicin Raine Jussila

Jur.kand. Tapio Kuikko
(till 1.9.93)
Fil.kand. Pekka Piispanen
(från 1.9.93)
Vicehäradshövding Hannu Rautiainen
Vicehäradshövding Riitta Wärn
Jur.kand. Timo Höykinpuro

Socialsekreterare Markku Toropainen
Jurist Janne Metsämäki
Arbetslöshetskassadirektör Seppo Niininen
Vicehäradshövding Raila Kangasperko
(till 31.3.93)
Vicehäradshövding Kai Libäck
(från 31.3.93)

Agronom Krister Salonen
Agrolog Tage Ginström
Agrolog Johannes Ijas
(till 8.1.93)
Vicehäradshövding Risto Airikkala
(från 8.1.93)

Agronom Helinä Suominen

Jurist Katariina Heiskanen
(till 12.8.93)
Vicehäradshövding Mikael Söderlund
(från 12.3.93)
Vicehäradshövding Kai Libäck
(till 31.3.93)
Jurist Pirjo Koivisto
(från 31.3.93)

Pensionsskyddscentralens publikationer

Undersökningar

Forss, Simo - Luoma-aho, Erkki - Ruuska, Tauno: Ajoissa kuntoon. Varhaiskuntoutuksen kokeilu työeläkejärjestelmässä
Eläketurvakeskus. Tutkimuksia 1993:1. Helsinki 1993
(Försök med tidigrehabilitering)
Salminen, Kari: Pension Schemes in the Making. A Comparative Study of the Scandinavian Countries
The Central Pension Security Institute. Studies 1993:2. Helsinki 1993
Kannisto, Jari: Ykstyisen sektorin työurat ja eläkeprosentit vuonna 1990
Eläketurvakeskus. tutkimuksia 1993:3. Helsinki 1993
(Arbetskarriärer och pensionsprocenter inom den privata sektorn 1990)
Karisalmi, Seppo: Ennakkotietoja rekisteriotutkimuksesta
Eläketurvakeskus. Tutkimuksia 1993:4. Helsinki 1993
(Förhandsuppgifter om undersökningen om registerutdrag)
Niemelä, Heikki - Salminen, Kari - Vanamo, Jussi:
Pensionssystemen i Norden - totalreform eller stegvis förnyelse
Pensionsskyddscentralen. Forskningar 1993:5. Helsingfors 1993

Översikter

Kimmo Norrmén: Eläke- ja muun sosiaaliturvan kehittäminen 1992
Katsauksia 1/1993 (19.2.1993)
Reijo Laatunen: Katsaus vuoden 1992 eläketurvaan
Katsauksia 2/1993 (14.4.1993)
Reijo Laatunen: Vuoden 1993 eläkemenoennuste
Katsauksia 3/1993 (23.6.1993)
Sinikka Laitinen: Eläkkeistä ulkomailla
Katsauksia 4/1993 (16.12.1993)

Statistik

Kuukausitietoja yksityisen sektorin eläkkeistä
Neljännesvuositilasto
Työeläkejärjestelmän tilastollinen vuosikirja, osat I ja II
Yksityisen sektorin työeläkejärjestelmän aluetilasto
Työeläkemenotilasto alueittain (SVT Sosiaaliturva, i samarbete med Statistikcentralen)
Tilasto Suomen eläkkeensaajista 1992. Statistik över pensionstagarna i Finland. Statistical Yearbook of pensioners in Finland. (I samarbete med Folkpensionsanstalten)
Taskutilasto/Fickstatistik/Pocket Statistics
Yritysten työeläkemaksut

Broschyrer

Känn din arbetspension/Työeläke tutuksi
Arbetsstagarens pension/Työntekijän eläke
Företagarens pension/Yrittäjän eläke
Arbetspension - din framtida trygghet/Työeläkkeestä turvaa myös nuorelle
Rehabilitering ett bra alternativ/Kuntoutus on hyvä vaihtoehto (i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet och Folkpensionsanstalten)
Ulkomaalaisen työeläke Suomessa/The Finnish Employee's pensions/
Renten für Arbeitnehmer in Finnland (finns även på ryska)
EES och den sociala tryggheten i Finland/ETA ja Suomen sosiaaliturva
lyhyesti/The EEA Agreement: Implications for Finnish Social Security
(i samarbete med Social- och hälsovårdsministeriet och Folkpensionsanstalten)
Yrittäjän sosiaaliturva (i samarbete med Företagarnas Centralförbund)
Pensionerna i siffror/Eläkkeet numeroina

Tidskrifter

Työeläke 1 - 5
Arbetspension 1 - 2

Pensionsskyddscentralens register

Syftet med registren

Arbetspensionsförsäkringen administration och nödvändiga kontakter till övriga pensionssystemen.

Register och registeransvariga

Personregistret: sektionschef Tellervo Lehtinen
Arbetsförhållanderegistret: sektionschef Arja Laakso
Pensionsanordningsregistret: sektionschef Arja Laakso
Handläggningsregistret: sektionschef Anneli Pohjola
Pensionsregistret: sektionschef Anneli Pohjola

Uppgiftskategorier

Personuppgifter (personregistret)
Arbetsförhållandeuppgifter (arbetsförhållanderegistret)

APL-, SjöPL-, KAPL-, KoPL-arbetsförhållanden
LFöPL- och FöPL-verksamhet
befrielse från skyldighet att teckna företagarförsäkring
arbetslöshetsunderstödsdagar
StPL-, KTAPL- och KyPL-anställningar
anställningar på Finlands Bank och Folkpensionsanstalten
ATP-poäng från Sverige
pågående utredningar

Pensionsuppgifter (pensionsregistret)

beslut om arbetspension
beslut om rehabiliteringspenning
uppgifter om beslut om folkpension

Pensionsanordningsuppgifter (pensionsanordningsregistret)

arbetsgivarnas pensionsförsäkringar
utredningar om arbetsgivare

Handläggningsuppgifter (handläggningsregistret)

anhängiga pensionsansökningar
uppgifter om bilagor till pensionsansökningarna
besvär som är anhängiga hos pensionsnämnden och försäkringsdomstolen
besvärsinstansernas beslut
förhandsanmälningar och kvittning av invalidpension och individuell förtidspension
uppgifter om förmåner enligt olycksfallsförsäkrings-,
trafikförsäkrings- och militärskadelagen
uppgifter om primärtid vid dagpenning enligt sjukförsäkringslagen
uppgifter om utredningar som är anhängiga vid Pensionsskyddscentralen

Arbetspensionslagarna 1993

LAG om ändring av lagen om pensions för arbetstagare (559/93)
LAG om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (560/93)
LAG om ändring av lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (561/93)
LAG om ändring av lagen om pension för företagare (562/93)
LAG om ändring av lagen om pension för företagare (563/93)

Arbetspensionsreformen. Åldersgränsen för individuell förtidspension höjdes till 58 år. Villkoren för återstående tid, förhandsbeslutets giltighetstid, när pensionen börjar och reglerna för individuell förtidspension och förvärsarbete ändrades. Delpension kan utbetalas till hela beloppet under rehabiliteringstid upp till ett år. Tiden under vilken pension kan beviljas på tidigare grunder förlängdes från ett år till två år. Villkor för arbetslöshetspension blev rätt till återstående tid och förvärs-arbete under fem av de senaste femton åren. Åldersgränsen för deltidspension sänktes till 58 år. Automatisk avbrytande av arbetsförhållandet. Högre intjäningsprocent efter 60 års åldern. Ålderspension utan återstående tid. Fler förmåner förlänger efterkarenstiden. Ändringar i beräkningen av den pensionsgrundande lönen och samordningsgrunden. Arbetslöshetstillägget ändrades till arbetspensionstillägg. Antalet förmåner som berättigar till tillägget utökades. Stadgandena om garanterat arbete flyttades till arbetspensionslagarna.
Lagarna trädde i kraft 1.1.1994.
PSC:s cirkulär A 33/93

LAG om ändring av lagen om pension för arbetstagare (979/93)
LAG om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (980/93)
LAG om ändring av 7 § lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (981/93)
LAG om ändring av 9 och 17 §§ lagen om pension för företagare (982/93)
LAG om ändring av 10 och 19 §§ lagen om pension för lantbruksföretagare (983/93)
LAG om ändring av lagen om pensionsstiftelser (984/93)
Pensionsskyddscentralens kreditförsäkringsverksamhet avvecklades.
Lagarna trädde i kraft 1.1.1994.
PSC:s cirkulär A 56/93

LAG om ändring av lagen om pension för arbetstagare (1467/93)
LAG om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (1468/93)
LAG om ändring av lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (1469/93)
Pensionsförsäkring och den pensionsgrundande inkomsten vid arbete utomlands.
Lagarna trädde i kraft 1.1.1994
PSC:s cirkulär A 71/93

LAG om ändring av lagen om pension för arbetstagare (1544/93)
LAG om ändring av 1 och 7 §§ lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (1545/93)
LAG om ändring av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (1546/93)
LAG om ändring av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (1547/93)

Av arbetsmarknadsstödet förlänger högst 180 dagar efterkarenstiden och tillsammans med arbetslöshetsdagpenningdagarna högst 500 dagar. Även grunddagpenningstagare som fyllt 55 år innan 500 grunddagpenningdagar förflutit behåller rätten till återstående tid, om de har rätt till återstående tid när den första tilläggsdagen börjar. Arbetslösa som har fyllt 55 år och som hade rätt till utbildningsstöd enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning när de nya stadgandena om arbetslöshetspension trädde i kraft har också rätt till arbetslöshetspension enligt de gamla stadgandena.
Lagarna trädde i kraft 1.1.1994.
PSC:s cirkulär A 2/94

Lön och index i pensionsskyddet

Syftet med arbetspensionen är att säkra ungefär den tidigare konsumtionsnivån. Den pensionsgrundande lönen beskriver den arbetsinkomst som stod för den tidigare konsumtionsnivån.

Modellen till APL-pensionen togs från statens pension som baserade sig på arbetskarriärens slutlön. Eftersom det inom den privata sektorn är vanligt att arbetstagarna byter jobb och man ville att den intjänade pensionen skulle bevaras orörd, ansågs inte slutlönen för hela arbetskarriären vara en bra lösning. Till pensionsgrundande lön valdes därför anställningens slutlön. Utredningar visar att lönen också inom den privata sektorn liksom inom den offentliga i allmänhet stiger med åldern. Det finns också undantagsfall, men för dem finns det särskilda bestämmelser i APL. Sedan ett par år tillämpas arbetspensionslagarnas principer också inom den offentliga sektorn.

För KAPL-branscherna lämpade sig inte APL:s teknik att beräkna den pensionsgrundande lönen, bl.a. eftersom det skulle ha varit en onödigt tung metod att teckna och avsluta försäkringen vid varje kortanställning. Därför utvecklades en annan modell för branscherna med korttidsanställningar. Den pensionsgrundande KAPL-lönen är medeltalet av den försäkrades samtliga med index justerade löner. Medellönen bestämmer också jordbrukarnas och företagarnas pension. Metoden är också ett hinder mot fusk.

Under de senaste årens ekonomiska kris har kritiken mot den pensionsgrundande APL-lönen skärpts. Orsaken är antagligen möjligheten till insparningar om APL-lönen beräknas på samma sätt som KAPL-lönen. Slutlönomodellen har visserligen kritiserats tidigare på grund av vissa egenskaper som den har.

Indelningen av arbetskarriären i anställningar kan t.ex. påverka arbetspensionens storlek. I vissa undantagsfall går det att manipulera inkomsterna och följaktligen också pensionen. Något som är betydelse-löst med tanke på vad som borde vara syftet med den pensionsgrundande lönen och i sista hand arbetspensionen.

När det gäller det lagstadgade pensionsskyddet är kravet på rättvisa en viktig synpunkt. Arbetstagarnas egenavgift är en ny komponent som ytterligare synliggjort kravet på ett rättvist räkningsätt. Med vanlig rättsuppfatt-

ning är det inte möjligt att förstå att två personer kan få olika pension trots att de betalat lika mycket i avgifter. Medellönen anses vara en rättvisare grund för pensionen och den påverkas inte heller av att karriären delas in i anställningar.

En vanlig uppfattning är att anställningarna kommer att bli kortare och inkomstutvecklingen ojämnare i framtiden.

Internationellt sett är medellönemodellen nästan regel.

Den pensionsgrundande lönen som utvecklades för undantagsfall är också en stark konkurrent till APL-lönen. I APL-, StPL- och KTAPL-branscherna är det tekniskt möjligt att genomföra på så sätt att anställningens medellön bestämmer pensionen.

Tillsvidare har det inte avgjorts hur problemen i anslutning till medellönen skall lösas - det finns alltså vissa problem också här.

Valet mellan de två modellerna borde styras av vilka egenskaper den pensionsgrundande lönen och i sista hand pensionen borde ha.

En övergång till medellönemodellen innebär stora ändringar för många försäkrades pensioner, och i allmänhet är verkan sänkande. Ändringen är å andra sidan i hög grad beroende av vilket index som kommer att tillämpas. Modellen med medellön är mindre individuell när en större del än tidigare av arbetspensionen består av indexjusteringar.

Pensionernas justeringsindex är en annan central reglerare av arbetspensionens nivå. När det gäller arbetspensionerna sköter ett och samma index numera tre uppdrag. Med hjälp av APL-index blir inkomsterna från olika tider sinsemellan jämförbara, säkras värdet på den intjänade pensionsrätten och dessutom värdet på den pension som utbetalas. Vanligen är det endast den sista uppgiften som man kommer ihåg.

I dag framställs många krav på att APL-index skall ändras. Bl.a. att arbetspensionsindex och folkpensionsindex borde vara ett och samma, att indexen bättre borde kunna anpassas till ekonomiska konjunkturer, att egenavgiftens inverkan på index borde fastställas och att eftersläpande index borde slopas. Alla är inte heller ense om att lönenivåindex är bäst.

Att det finns skilda index för folkpensioner och arbetspensioner beror på pensionernas olika uppgifter och i det avseendet är de fortfarande befogade. I folkpensionerna säkras prisstegringen och utgångspunkten är att eventuella nivåändringar sker genom särskilda beslut. Arbetspensionerna förbättras i regel inte under pensions-tiden. En väsentlig del av pensionsskyddet har varit att arbetspensionen åtminstone i någon mån följer lönenivåns utveckling.

Under den ekonomiska krisen har APL-index varit förmånligt för pensionärerna. Trots de dåliga tiderna har lönenivåindex stigit, eftersom de arbetslösas inkomster inte hör till lönenivåindex. APL-indexets eftersläpning ledde under de första krisåren till höga justeringsprocenter. På motsvarande sätt underdimensioneras indexjusteringarna under högkonjunkturer.

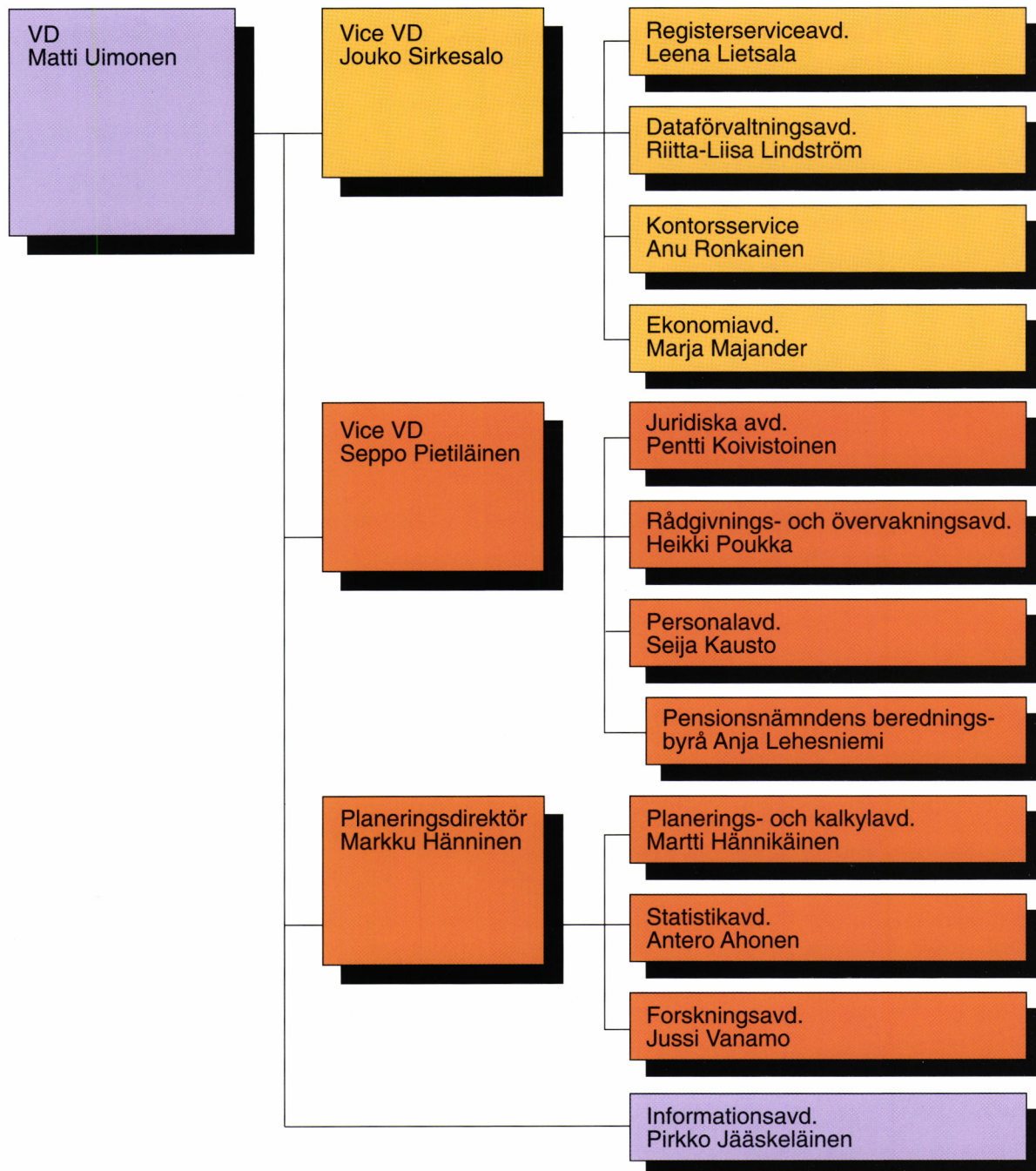
För två årtionden sedan i början av 70-talet orsakade APL-index en snedvridning i pensionsnivån, särskilt inom den offentliga sektorn då den dåvarande solidariska lönepolitiken bromsade löneutvecklingen. Det korrigerades i och med den centraliserade inkomstpolitiska uppgörelsen 1974 och införandet av dagens APL-index.

Hösten 1992 kom parterna i den inkomstpolitiska uppgörelsen överens om att syftet med arbetstagarnas pensionsavgift inte är att ändra på förhållandet mellan pension och förvärvsinkomst. Avgiften är permanent, men en permanent lösning på indexfrågan finns ännu inte. År 1993 och 1994 har beslutet gällt ett år i taget.

Om den nuvarande situationen förblir oförändrad leder det till att de löpande pensionerna förvrängs både i förhållande till aktivtidens inkomstnivå och i förhållande till nya pensioner. Bägge påverkas permanent av arbetstagarnas pensionsavgift. För att hindra en sned utveckling borde en motsvarande ändring också göras när det gäller justeringen av löpande pensioner. Samtidigt får egenavgiften en sista finputs. Här kan arbetsgivarna igen få ett bevis på att de försäkrade känner sitt ekonomiska ansvar för det pensionsskydd som de vill ha.

Markku Hänninen
Pensionsskyddscentralens
planeringsdirektör

Pensionsskyddscentralens organisation

Arbetspensionssystemets organisation

